QISHLOQ HAYOTI

O'zbekiston Respublikasi ijtimoiy-iqtisodiy gazetasi

2003 YIL 20 IYUN, JUMA

1974 yil 1 yanvardan chiqa boshlagan

№79 (6.604). Sotuvda erkin narxda

БУГУНГИ СОНДА

ЭЪТИБОРГА МУҲТОЖ ҲИМОЯ (1-2-саҳифаларда)

“ҚИЗҒАЛДОҚНИ ЮЛМАЙМАН” (4-саҳифада)

СУВНИНГ ПУЛИНИ КИМ ТЎЛАЙДИ? (1-2-саҳифаларда)

● Ўзбекистон Республикаси Олий судида Олий Мажлис ҳузуридаги амалдаги қонун ҳужжатлари Мониторинги институти, Олий хўжалик суди, Олий Мажлиснинг инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман) ҳамда Бош прокуратура ҳамкорлигида «Қонунчилик ва судлов соҳасига инсон ҳуқуқларига оид халқаро андозаларнинг янада кенгроқ сингдирилиши» мавзуида давра суҳбати бўлиб ўтди.

● Европа Иттифоқи Комиссияси ваколатхонасида «Ўзбекистон ва Европа Иттифоқи ўртасида Шериклик ва ҳамкорлик ҳақидаги битимни ҳаётга жорий қилишни қўллаб-қувватлаш» лойиҳаси иккинчи босқичининг тақдимоти бўлди.

● «Ўзбекнефтгаз» миллий холдинг компаниясида Германиянинг жаҳонга машҳур «Борнеманн» фирмасида ишлаб чиқарилган насослар туркумининг тақдимоти бўлиб ўтди.

● «Ўзкимошдисавдо» ихтисослаштирилган ташкилоти хорижий компаниялар ва ваколатхоналарга эркин муомаладаги валютага юқори ликвидли маҳсулотларни сотиш бўйича ким ошди савдосини ўтказди.

● Мамлакатимиз пойтахтида жамоатчилик ишлари бўйича ўқув қўлланмасини яратишга қаратилган лойиҳа доирасида «Ижтимоий фаолият: назарий ва амалий жиҳатлар» мавзуидаги семинар бўлиб ўтди.

● Элликқалъа тумани пиллачилари давлатга 107,9 тонна юқори сифатли пилла топшириб, белгиланган шартнома режасини ортиғи билан бажардилар.

● Пойтахтимиздаги Ўзбек Миллий академик драма театрида «Ҳамшира-2003» кўрик-танловининг Тошкент шаҳар босқичи бўлиб ўтди.

● Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларига қабул қилиш бўйича Давлат комиссиясининг кенгайтирилган йиғилиши бўлиб ўтди. Унда тегишли вазирлик, идора, ташкилот ва олий ўқув юртлари раҳбарлари иштирок этди.

ҚИЗИРИҚ ВА САРИОСИЁ ТУМАНЛАРИ ҒАЛЛАКОРЛАРИГА

Аввалaмбор, сиз азизларни - Қизириқ ва Сариосиё туманлари ғаллакорлари ва бутун меҳнаткашларини бугунги ғалабангиз - мамлакатимизда биринчи бўлиб ғалла тайёрлаш шартномавий мажбуриятларингизни адо этганлигингиз билан табриклашга рухсат бергайсиз.

Бу йилги об-ҳаво ўта оғир келган қишлоқ хўжалик мавсумида кетма-кет ёққан ёмғир, дўл ва сел оқибатларини, табиат инжиқликларини мардона енгиб, ғалла етиштиришда юксак натижаларни қўлга киритганингиз бу ютуқнинг аҳамиятини янада оширади.

Барчамиз сизлар эришган бу муваффақиятларни аввало меҳнатни оқилона ташкил этиш, қишлоқда шаклланиб бораётган янгича муносабатларнинг амалий намоёни сифатида қабул қиламиз.

Сиз, заҳматкаш ва лафзи ҳалол деҳқонларни яна бир бор табриклаб, юртимизда фаровонликни ошириш, ҳаётимизни янги босқичга кўтариш, эзгу мақсад-муддаоларимизни рўёбга чиқаришга қаратилган ишларингизда бахт ва омадлар тилайман.

Доимо соғ бўлинг, ҳеч қачон кам бўлманг, азизларим!

Ислом КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти

БИРИНЧИ БЎЛИШ ОСОН ЭМАС

Қизириқ ва Сариосиё туманлари ғаллакорлари мамлакатимизда биринчи бўлиб давлатга дон сотиш шартнома режасини бажардилар.

Қизириқликлар 9 минг 639 гектар майдоннинг ҳар гектаридан ўртача 44 центнердан, сариосиёликлар эса 4 минг гектар ернинг ҳар гектаридан ўртача 50 центнердан ҳосил кўтардилар.

Бу муваффақиятда ғаллакор фермерларнинг, пудратчиларнинг қўшган ҳиссаси айниқса салмоқли бўлди.

Айни кунларда ҳар иккала туманда ғалла ўрим-йиғими қизғин олиб борилмоқда, ҳосилдан бўшаган майдонларни шудгорлаш ҳам бошлаб юборилди.

М.ОЛЛОМУРОДОВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

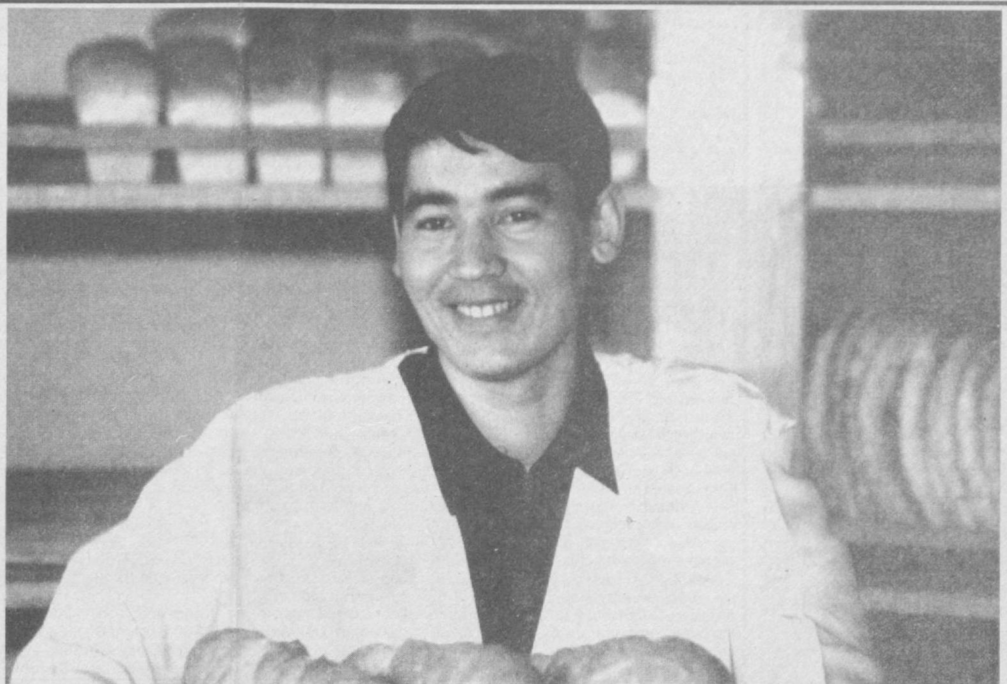

Нон – неъматлар султонидир. У покизалик, ҳалоллик тимсоли ҳам саналади. Шу боисмикин, бу бебаҳо неъматнинг қадри баланд, унинг ушоғини ҳам кўзга суртиб, истеъмол қиламиз. Иссиққина, билқиллаган юмшоқ нонни қаймоққа ботириб, ҳузур қилиб чайнарканмиз, беихтиёр “Нeвойнинг қўли дард кўрмасин, отасига минг раҳмат”, деб юборганимизни билмай қоламиз. Амударё тумани Манғит шаҳридаги “Манғитдон” маҳсулотлари ҳиссадорлик жамиятига қарашли нон цехи ишчиси Рустам Янгибоев ана шундай олқишларга сазовор бўлган қўли гул новвойларнинг бири, десак янглишмаймиз.

СУРАТДА: Р.Янгибоев.

Н.АЛМУРОДОВ олган сурат.

СИЗ БУНГА НИМА ДЕЙСИЗ?

ЖАНОЗАДА СЎРАЛГАН ШПРИЦ

...“Наврўз” шаҳарчасининг “Буюк Турон” кўчасидаги хонадонларнинг бирига мусибат тушди. Эндигина қирқдан ошган аёл вафот этди. Аёлнинг фарзандлари ва қавму қариндошларининг фарёди ҳар қандай юракни ҳам эзиб, тилка-пора қиладиган даражада.

Қизининг юраги айриликқа дош беролмади – беҳуш бўлиб йиқилди. Вазият оғир эди. Кимнингдир эсига “Тез ёрдам”га қўнғироқ қилиш келиб, телефонга югурди. Шаҳар “Тез ёрдам” навбатчиси манзилни ёзиб олиб, “ҳозир етиб боради”, деди.

Орадан ярим соат, бир соат ўтди. Аммо “тез ёрдам”дан дарак бўлмади. Қиз ҳушига келмас, оёқ-қўллари тортишиб, аҳволи оғирлашиб борарди. Бир пайт “Тез ёрдам” етиб келди. Оқ халатли дўхтир йигит қиз ётган хонага кириб, қўлидаги жомадонини қўяр экан: “Қўрқманг, ҳеч нарса бўлмайди”, дея тасалли берган бўлди. Қизни текшириб бўлгач:

-Укол қилиш зарур. Шприц борми? –дея сўради дабдурустдан.

Ҳамма бир-бирига ажабланиб қаради.

-Тезроқ бўлинглар. Шприц топмасангиз бўлмайди.

Хайрият, бор экан, олиб келишди. Дўхтир укол қилиб бўлгач, кетиш олдидан бир қанча дори-дармон ёзиб берди. “Ўзимизда йўқ, бўлса берардим”, деб қўшиб қўйди.

Ушбу ўзим гувоҳи бўлган аянчли воқеа ҳақида ёзмоқчи эмасдим. Аммо виждоним тинчлик бермади. Сабаби, бундай ҳолатлар яна такрорланиши, яна кимлардир азият чекиши мумкин. Мақсад эса “тез ёрдам”чиларни инсофга чақириш, вазифасига масъулиятни эслатиш. Шояд “тез ёрдам” беморга тезроқ кўмак берса. Албатта, вақтида ҳаракат қилиб, вақтида дори-дармонини беришни уддалайдиган касб фидойилари ҳам йўқ эмас. Юқоридаги каби ҳолатларга йўл қўяётган “тез ёрдам”чилар бу ҳақда ўйлаб кўришса фойдадан ҳоли бўлмасди.

Аҳмаджон РАҲИМОВ,
Хоразм вилояти.

ҲАҚҚИМИЗНИ БЕРИНГ, КОПТОК ОЛАЙЛИК!

Нарпай туманида болалар спортини ривожлантиришга катта эътибор қаратилмоқда. Тумандаги 6-17 ёш оралиғидаги 44 минг 503 нафар йигит-қизнинг асосий қисми спорт тўгаракларига жалб этилган. 5 та ўйингоҳ, 24 та зал уларнинг хизматида. Иншоотларни таъмирлаш, янгиларини қуриш давом этмоқда. Вилоят ва республика миқёсидаги қатор мусобақаларнинг айнан Нарпайда ўтказилиб турилганлиги бежиз эмас. Бироқ...

“Ҳар тўкисда бир нуқс”, деганларидек туманда шундай болалар жамоалари ҳам учрайдики, улар қайноқ спортдан худди ўгайлардек ажратиб қўйилмоқда. Тумандаги Бизнес мактабда 261 нафар ёш йигит-қизлар сабоқ олишади. Мазкур илмгоҳнинг коллежга айлантирилмай қолганига сабаб унинг 1926 йилда қурилган ғариб бинода жойлашганлигидир. Бинонинг замон талабига мутлақо жавоб бермаслиги ўқув хоналарини зарур анжомлар фан кабинетлари жиҳозлари ва бошқа зарур воситалар берилишидан ҳам бенасиб этмоқда. Энг ёмони, бу ерда спорт билан шуғулланиш учун ҳеч қандай имконият йўқ. Таассуфки, номигагина мавжуд стадион 1998 йилда «катталар»нинг айби билан уй-жой қурилиши учун аҳолига тақсимлаб берилган.

Спорт анжомлари ҳақида сўраганимизда, мутасаддилар эскириб кетган 4 дона футбол, 1 дона волейбол тўплари, 2 та шашка, 3 та шоҳмот тахтасидан бўлак ҳеч вақони кўрсата олишмади. Жисмоний тарбия ўқитувчиси Боборажаб Нарзиев хижолат бўлиб ерга тикилиб қолди. "Ёзда-ку, бир амаллаяпмиз, қорли, ёмғирли фаслларда машғулотларни ўта олмаяпмиз, - дейди ўқитувчи. – Шу сабабли болаларимиз қатор йиллардан буён бирор мусобақада қатнашган эмас. Умидимиз янги бинога кўчиб ўтишдан эди. Афсус, мослаштирилиб, қайта қурилаётган янги бино қурилиши 2 йилдирки, тўхтатиб қўйилган".

-Тажриба хўжаликларингиз бор экан. 12 чақирим узоқликда бўлса ҳам 45 гектар ерда деҳқончилик қиласизлар. 20 бош қорамол мавжуд. Кўрилаётган фойда ҳисобидан спорт анжомлари олиб, ҳеч бўлмаганда бирор хонада кураш, бокс, гимнастика билан шуғулланишга имконият яратилса бўлмайдими, - дея сўраймиз директор Зиёдулла Узоқовдан.

Директор ўзини аранг тутиб турган экан чоғи, фиғони фалакка ўрлаб, дардини ёриб қолди.

-Аслида тажриба хўжалиги ишига ҳеч ким халақит қилмаслиги керак. Бироқ, бизга мажбурий экинлар, асосан пахта ва ғалла эктиришади. Еримизнинг аҳволи яхши эмас, 36 балли. Ана шу паст бонитетли ердан ҳам бошқалар қатори режа белгилашиб, уни бажаришимизни талаб қилишади. Тажриба майдонимиз туман экинзорлари ҳисобида бўлмаганлиги сабабли йил бўйи ўғит, техника, ёнилғи излаб оворамиз. Етиштирилган жами ҳосилни топширамиз, ҳаққимизни олишга келганда эса сарсон-саргардонмиз. Бу аҳволда қандай қилиб спорт анжомлари олиш мумкин?

Масалани ўрганиш давомида директорнинг арзи-доди тасдиғини топди. Улар 2002 йили пахта ҳосили учун берилиши керак бўлган 1 миллион 599 минг сўмни ундириш учун ҳали-ҳамон сарсон бўлишмоқда. Зирабулоқ пахта заводини вилоят хўжалик судига беришиб, асосий қарзини ундиришган. 235 минг 909 сўм жарима пулини эса олишолмаган. Тажриба хўжалигида доимий ишлайдиган ўн киши ўтган йилнинг август ойидан буён маошини олишолмаган. Исқот (пеня) пулини тўлаб бермаётган вилоят "Пахта Банк"инининг туман бўлими томонидан ишчиларнинг меҳнат ҳақи учун келган 220 минг сўмни ҳам 2 ойдан буён берилмаяпти. Банк бошқарувчиси Қаҳрамон Примовга учрашганимизда, "тўғрилаб берамиз", деган совуққина жавобни эшитдик, холос.

ТААССУФ

Бизнес мактаби ўқитувчи ва ўқувчилари ўтган йил пахта йиғим-терими мавсумида "Ғалаба" ширкат хўжалиги пахтакорларига яқиндан ёрдам беришди. Бироқ, терилган пахта учун ҳар беш кунда ҳисоб-китоб қилиниши лозим бўлган ҳақларини ҳанузгача олишолган эмас. Бедодлик бундан ҳам ортиқ бўлиши мумкинми, ахир? Мактабни битириб кетаётган болаларнинг "ҳаққимизни қачон берасизлар ёки еб юбордиларингизми?", деган сўроқларига ўқитувчилар нима деб жавоб беришини билмай ҳайрон.

"Ғалаба" хўжалигига бордик. "Айби борнинг оёғи қалтирайди", дегани рост экан. Қандай масала билан келганлигимизнинг хабарини эшитган раис бува – Шуҳрат Қиличев, «аъёнлари»га алланималарни шипшитиб, жуфтакни ростлаб қолибди. Топа олмадик. Ҳисоб марказининг бошлиғи Абдумалик Раҳмонов, бош иқтисодчи Азамат Раззоқовлар билан суҳбатлашдик. Бизнес мактабидан ҳашарга келганлар ўтган йилни октябр, ноябр ойларининг тўрт-беш кунлигида 4473 килограмм пахта теришгани, терим ҳақи эса 125244 сўм бўлганлиги, ҳар беш кунлик учун алоҳида ҳисоб-китоб ҳужжатлари топширилганлигини кўрсатишди. Нақд пул эса берилмаган. Сабабини сўраганимизда ҳисоб маркази бошлиғи "ведомостларни кеч топширишди, қолаверса, биз оқ ёғ таклиф қилдик, олишмади", деган важ-карсонни рўкач қилди.

Меҳнат ҳақи учун ҳашарчиларнинг розилигисиз, аризасисиз ёғ ёки бошқа маҳсулотни мажбуран бериш мумкин эмаслигини, қолаверса, айрим болаларнинг ҳақлари 50-60 сўм бўлгани учун ангишвоналаб ёғ улашишнинг иложи йўқлигини "баҳона"чилар яхши билишади. Гап нақд пулни қўлдан чиқармаслик устида эканини биз ҳам яхши англаб турибмиз. Хўжалик меҳнаткашларига ҳам меҳнат ҳақи ҳисобига 17 тонна ёғ бозор баҳоларидан юқори нархда берилган. Бизга эса иш ҳақи ўрнига ёғ берилишини сўраб ёзилган бирорта аризани кўрсата олишмади.

Кези келганда айтиб ўтиши жоизки, "Ғалаба" 1998 йилда ширкат хўжалигига айлантирилган, чек дафтарчаси юритиш жорий этилган. Бироқ, иш юритиш ҳамон "эски ҳаммом, эски тос"лигича давом этмоқда. 745 нафар ширкатчининг елкасида собиқ бригадир ва табелчи ўрнидаги 13 бош пудратчи, 13 ҳисобчи ўтирибди. Ҳар бири ўн минг сўмдан олганда ҳам ўртача маошлари ойига 260 минг сўмни ташкил этмоқда. Ишни бошқариш, молиявий ҳисоб-китоблар ширкатчиларнинг эмас, ана ўшаларнинг инон-ихтиёрида. Деҳқонча қилиб айтганимизда, "чўмич, қозон бошига қўниб олган баковуллар қўлида". Буни ҳисобчиларнинг ширкатчилар номидан бир хил хатда ёзган қалбаки чек қоғозлари, ясама имзолари ҳам исботлайди.

Хуллас, Бизнес мактаби ўқувчилари узоқ йиллардан буён спортдан узилиб, меҳнатга боғланиб, ҳақларини олишда эса алданиб келишмоқда. Билимгоҳда ривожланиши лозим бўлган болалар спортининг имкони ҳам масъул идоралар, мансабдор шахслар ўртасида «коптоқ» қилинмоқда. Архитектор, қурилиш ташкилоти, хўжалик суди, "Пахта Банк", пахта заводи, ширкат хўжалиги раҳбарлари бир-бирига ирғитаётган "тўп"ни ушлаб олиш болаларга насиб этадиганга ўхшамайди.

Бизнес мактаби ўқувчилари дарслар тугаб, тенгдошлари қатори спорт билан оммавий шуғулланиш мавсуми бошланган айни кунларда ҳам пахтазорда меҳнат қилишмоқда. Шубҳасизки, эрта-индин бошланадиган йиғим-теримда ҳам уларни эсдан чиқаришмайди. Ўйланиб қоласан киши, наҳотки қишлоқ болалари фақат текин меҳнат қилиш учун, катталарнинг алдовлари учун яралган бўлсалар.

Ўктам ҚУРБОНОВ,
“Қишлоқ ҳаёти” мухбири.

СФУ:

МУАММОЛАР ГИРДОБИДА

Халқ “отанг мироб бўлса ҳам, бош қулоқ бўл”, деб бекорга айтмаган. Авваллари, раисга “куйиб” салом беришса, миробга суйиб салом беришар экан. Сир нимада? Сир шундаки, катта ариқда сув келаётган бўлса, бош “қулоқ”дагилар нор бўб сув ичади, охирги “қулоқ”дагилар зор бўб. Айниқса, икки йил қурғоқчилик сувнинг нималигини одамларнинг “кўзига кўрсатди”. Сув тақсимотидаги қинғирликлар боис жанжаллар, низолар, “бош ёриш”лар бўлди, ҳатто судгача борилди гоҳо.

Яширишнинг ҳожати йўқ, жамоа ва ширкат хўжаликлари қаерда “ич-ичидан” тўкила бошлаган бўлса, сувни зўравон эгаллаб олди. Яна бир ёмон томони, айнан шундай ҳудудларда кўп йиллаб зовурлар тозаланмай, ариқлар қазилмай, каналлар "вайрон" ҳолда қолди. СФУ – сувдан фойдаланувчилар уюшмаси бугун деҳқон учун ҳаёт зарурати. Сурхондарёда буни чуқур тушунаяптилар. Вилоятда 10 га яқин СФУ ташкил этилди. Яна нимага хурсанд бўлдим? Музработ туманида бир гуруҳ фермерлар ўз ташаббуслари билан тепадан буйруқ кутиб ўтирмай, СФУлар тузишибди. Шўрчи туманидаги "Дегрез" сувдан фойдаланувчилар уюшмасида раҳбарликка учта номзод қўйилиб, эркин ва очиқ сайлов йўли билан сайланибди. Унга Усмонхон Насимов бошлиқ бўлибди. Демак, тадбиркор деҳқонлар ўз ҳуқуқ ва имкониятларини кенгроқ англаяпти. Айни пайтда СФУлар ташкил этилиши билан боғлиқ бир ҳол кишини ўйга толдиради.

ТАҲЛИЛ

"Дегрез" СФУсини олайлик.

Шўрчидаги "Ижтимоият" ширкат хўжалиги инқирозга юз тутди. Қарзга ботди. Ширкат хўжалиги тугатилиб, ўрнида фермерлар уюшмаси, МТП ва "Дегрез" СФУси тузилди. "Дегрез"га 2 та "ярим жон" трактор тегди.

(Давоми 2-бетда)

ҲУҚУҚ

ФЕРМЕР МАНФААТИ

Савол туғилади. Нега деҳқон ва фермер хўжаликлари ўз ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя қилишни сўраб, судга кам мурожаат этишмоқда? Сабаби оддий, фермерлар ўз ҳуқуқини яхши билишмайди.

Жойларда ҳуқуқий хизматнинг яхши йўлга қўйилмагани, шартномавий мажбуриятларга, тўлов интизомига масъулиятсизлик билан муносабатда бўлиш, баъзи таъминотчи, хизмат кўрсатувчи, текширувчи ташкилотларнинг улар билан ҳали-ҳануз монополистик тарзда муомала қилишлари ҳам умумий ишга ҳалақит бераяпти. Деҳқон ва фермерлар эса ўзаро муносабатлар бузилишидан чўчиб, муроса йўлини танлашяпти.

Мисол. Бухоро вилояти прокурори томонидан Когон туманидаги "Сиддиқов Наби" фермер хўжалиги манфаатини кўзлаб хўжалик судига даъво аризаси берилди. Унда туман ҳокимлигига фермер хўжалигига ер ажратиш тўғрисида қарор чиқариш мажбуриятини юклаш сўралган. Мазкур иш ҳужжатларидан кўринишича, “Мустақиллик” ширкат хўжалиги бошқаруви “Сиддиқов Наби” фермер хўжалигининг аризасига кўра унга қўшимча ер майдони ажратиш тўғрисида қарор қабул қилган ва унинг тасдиғи туман ҳокимлигидан сўралган. Туман ҳокимлигининг комиссияси ҳужжатлар тўлиқ расмийлаштирилганлигига қарамай, фермерга ер ажратишни асоссиз равишда пайсалга солган.

(Давоми 2-бетда)

“ПОКИЗА-М” НАМУНАСИ

Оққўрғон туманидаги “Покиза-М” фермер хўжалиги қисқа муддат ичида ривожланишнинг олтин палласига кириб олди. Унинг раҳбари Малик Каримовдир. Шу ўринда фермернинг ёшлигини кўз олдимизга келтирсак, у Раҳим ака ва Меҳри опаларнинг ширинтой, ўйинқароқ ўғиллари бўлганлиги ёдимизга тушади.

-Онаси, шу ўғлинг мен каби деҳқон бўлади-ёв, - дер эди Раҳим ака.

Чунки ёш Малик мактабда ўқиб юрган кезларидан бошлаб деҳқончиликка меҳр қўйди. Онаси ва опаси Зоҳида ёнида туриб, дала ишларида кўмаклашарди. Уйдаги томорқада ўзининг алоҳида ери бўлиб, унда турли-туман экинлар экиб, тажриба ўтказарди. У чет элга саёҳатга кетаётганларга ялиниб-ёлвориб, ҳар хил уруғ олиб келишларини илтимос қиларди. Унинг ҳаракати билан бозорларга олиб боришга қулай помидор, булғор қалампири етиштириш кўпайди. Унга бундай уруғларни ҳамқишлоқларидан бири хориждан олиб келиб берганди. Қишлоқ хўжалик техникумининг агрономия бўлимини тугатганига қарамай, ҳаёт тақозоси билан узоқ йиллар Алишер Навоий номли ширкат хўжалигида таъминотчи-экспедитор бўлиб ишлади. Бахтига хўжаликка Убайдилла Исроилов, Азиз Нормуродов каби зукко кишилар раҳбарликка келишди-ю, унинг иши аста-секин юриша бошлади. Унга хўжаликда лимонарий ва ўн гектар майдонда боғ яратиш, қаровсиз, ташландиқ ҳолда ётган ерда балиқчилик соҳасини ташкил этиш топширилди. Боғ, лимонарий ва балиқчилик хўжаликлари иқтисодни кўтаришга ёрдам бера бошлади. Отаси ўғлининг саъй-ҳаракатларидан хурсанд бўлиб, фарзандлари Зайнаб ва Ихтиёрларни ҳам Малик каби меҳнат қилишга даъват эта бошлади.

ЗАМОНДОШИМИЗ

(Давоми 3-бетда)

МУЛОҲАЗА

ДИПЛОМ ҲИМОЯСИ НОМИГАМИ?

Яқинда Ўзбекистон Миллий университети журналистика факультетини битираётган укахонимизнинг диплом ҳимоясига бориб, кўтаринки кайфиятимиз пасайиб, очиғи, кўнглимиз хижил бўлиб қайтдик.

Шу даргоҳдан 1992 йили ҳаётга йўлланма олиб кетганимдан буён орадан 11 йил ўтиб, қолаверса, диплом ҳимояси худди ўша йиллардагидек жуда масъулиятли ўтишини тасаввур қилиб, жонажон факультетимга не-не хаёллар билан қадам ранжида қилган эдим. Афсус, афсус...

Факультет “Бешёғоч” даҳасига кўчибди. Эрталаб соат 9 бўлмай ўша ерда бўлдик. Дастлаб, девордаги тахтага осилган эълон диққатимизни тортди. “Эълон! Шанба куни 14 июн 2003 йилгача журналистика факультетида хизмат қилаётганлар ҳужжатларини кадрлар бўлимига топширмаса, лавозимидан озод этиладилар. Деканат”.

Ёп-пи-ра-ай, дедим. Тилни, жумланинг тузилиши-ю, қўрқитишни қаранг. “Наҳотки, шу ўзим ўқиган факультет бўлса”, деб ўйлайман. Ёнидаги эълонда эса 4-курс битирувчиларининг диплом ҳимояси соат 10.00 да бошланади, дейилган.

(Давоми 2-бетда)

"ҒАЛЛАБАНК" - ХОНАДОНИНГИЗГА БАРАКА КЕЛТИРСИН

КЕЛГУСИ СОНДА:

ОЙНИНГ ЎН БЕШИ ҚОРОНҒУ...

СУВ БАЛОСИДАН АСРАСИН

ГЎШТДАГИ ҚИЛ

“СИНГАН КЎЗА” ЖАРАНГИ

Маҳалламизда Алишер исмли тижоратчи йигит яшарди. Ёшлигидан мактаб дарвозаси ёнида сақич, писта, қуртоб, пуфакча, сигарет сотиб ўтирарди. Йиллар ўтиб унинг бўйи чўзилгани сари дўкони ҳам каттариб бораверди. Бундан уч йилча олдин эса новқатлик савдогарлар билан Россияга узум обориб сотадиган бўлди.

Биринчи йили савдоси юришди. Қарзлардан узилиб, қолган фойдага сут рангли “07” машинасини сотиб олди. Кейинги йилда эса ундан-да бойиб кетди. Туппа-тузук уйини бузиб, ўрнига данғиллама иморат солди. Туманда икки бой бўлса, бири мана шу Алишер. Бойлик одамнинг ақлини шоshириб, димоғини тоширади, деганлари рост экан. Ўзидан каттага ҳурмат, кичикка иззат кўзи билан қарайдиган, инсоф, диёнат, тавфиқни ҳамроз биладиган йигит тамомила ўзгариб кетди. Машинасида маҳалла чойхонаси олдидан чангитиб ўтадиган, тўй-ҳашамларда эса одам танлаб ўтирадиган одат чиқарди. Назаримда, унинг пули кўпайгани сари оёғи ҳам ердан узила бошлаган, маҳалла-кўйдан ажралиб қолаётганди...

Алишер ўтган йили ҳам Новосибирскка узум обораdиган бўлди. Новқатлик шериклари билан биргалашиб, уйма-уй юриб узум йиғишди. Бу йил юз тонна олиб борамиз, “навар” чакана бўлмайди”, деганди Алишер гузарда “гап” еганимизда. Аммо...

Бу сафар уларнинг омади келмади. Чегарада тўхтатилиб текширилган “КамАЗ” машинаси ўзи билан фақат узум олиб кетмаётганлиги маълум бўлди. Ҳар яшикнинг ичига ўн-йигирма граммдан қилиб беркитилган “оқ ажал”нинг топилиши “узумфуруш”ларнинг асл башарасини очиб берди. Маҳалла-кўй олдида “яхши”ларга ёндашиб, “кўзини ёғ босган” савдогар йигитнинг қариндошларини бошлари эгилди. “Кунида синган кўза”нинг жаранги бутун туманни тутиб кетди.

Ҳасан ТОШХЎЖАЕВ

НОМИ ЎЗГАРМАДИ

Икки Қанғли қишлоғи ёнма-ён жойлашган. Бири қанғли, иккинчиси ёмон қанғли, деб аталади. Ёмон қанғлиликлар “ёмон” деган сўздан орлари келиб, зора шундай аташмаса, деган мақсадда қанғлилик оқсоқолларни зиёфатга чақирди.

-Ҳурматли қўшнилар, - деди “ёмон қанғли” оқсоқоли зиёфат авжига чиққач. – Сизлардан илтимос, бизнинг қишлоқни ёмон қанғли деб атамасаларингиз. Қулоққа ёқимсиз эшитиларкан. Ҳеч бўлмаганда қишлоғимиздан оқиб ўтадиган Мирзаариқни ҳисобга олиб Мирзо қанғли деб атангизлар.

Қанғлиликлар оқсоқолнинг гапини маъқуллашди. Энди “ёмон қанғли” Мирзо қанғли деб аталадиган бўлди.

Бундай илтифотдан қувониб кетган мезбонлар зиёфатни янада авжига чиқаришди. Ниҳоят базми жамшид тугаб, меҳмонлар қайтадиган бўлди. Қишлоқ аҳли яна бир карра илтимосларини такрорлаб, уларнинг ҳар бирига биттадан қўй совға қилишди. Қанғлиликлар хурсанд ҳолда йўлга тушишди. Ярим манзилга етгач қанғлилик оқсоқол тортиқ қилинган қўйни етаклаб олмоқчи бўлди. Қараса қўйнинг бўйнида ип йўқ.

-Барибир ёмон қанғлилигингга борибсан-да, - деди аччиқланиб у. – Қўй берибсан-у, ипни қизғанибсан-да.

Шу-шу бўлди-ю, берилган зиёфати-ю, беришган совғаларига қарамай ёмон қанғли эски номи билан аталаверди.

Беҳзод ҲОТАМОВ

СЕМИЗЛИКНИ ҚЎЙ КЎТАРАДИ

Ғаллага ўроқ тушиб, Вобкентдаги қабул пункти донга тўлган дамлар эди. Ёввойи каптарлар галаси томи шифер қилинган айвонлар остидан кетмай қолди.

Шодмон бобо шу ерда қоровуллик қилади. Донни кечқурун ташмачилардан, кундузи қушлардан асрайди. Аммо...

-Аммо қуш, деганнинг нафси ҳакалак отса ёмон бўларкан, - дейди у киши. – Эрталаб бир гала каптарни қувиб солдим. Биттаси семизгина экан. Жонивор учай дейди-ю, ерга “тап” этиб йиқилади, денг. Ҳарчанд уринмасин қанот қоқолмай типирчилаб қолди. Ахири, мушук чангалига тушди, шўрлик. Кўзи очлик қилиб бўғзигача дон еган экан, оқибати шу бўлди. Ўғлим, қушга ҳам, инсон зотига ҳам очкўзлик фойда келтирмайди – семизликни қўй кўтаради, - дея сўзини тугатди отахон.

Истам ИБРОҲИМОВ

“ДАРС ҚАЙСИ КИНОТЕАТРДА БЎЛДИ?”

Тўхташ ака укаси Абдураимни Термиздаги коллежга жойлади. Таниш-билишни ўртага қўйиб, бир бало қилиб йўлини топди. Абдураим “хулиганроқ”, ўқиб кетса яхши. Битирса, ҳеч бўлмаса... мактабга муаллим бўлади”, дейишди.

Лекин дарс дарсда осон эмас. Ўқиш керак, 6-8 соатлаб дарсда қатнашиш... Қанча нарсани ёзиш... Йўқ. Тоқати етмади. 2-3 соатдан сўнг киногa кетади. Бора-бора эрталабдан видеобаргами, кинотеатргами йўл оладиган бўлди. Коллеж, машғулотлар... хаёлидан ҳам чиқиб кетди.

Абдураим билан бир “квартира”да турадиган Абсамат ҳаммасини Тўхташ акага келиб айтди. Нима қилиш керак?! Бир-икки назорат қилса, балки ўқиб кетар... Тўхташ ака эрталаб соат еттида “квартира”га етиб келди.

-Тинчликми, - деди Абдураим.

-Ҳа, тинчлик. Ошнам балнисага тушибди. Кўриб кетай, деб келдим, - деди бепарво, дунёбехабардай...

Абдураим ҳам китоб-дафтарлар олиб “дарсга кетаяпман”, деб Абсамат билан кетди... Икки соатлар ўтиб Тўхташ ака коллежга борди. Роса излади. Коллеж директорининг тепа сочи тикка бўлди: “Укангиз коллеждан ҳай-да-ла-ди!! У... умуман ўқимайди!!!”

Абдураим ҳеч қаерда йўқ. Демак, қаёққа кетгани аниқ. Тўхташ ака яна “квартира”га борди. Оқшомга яқин, ҳарчаб, ҳолдан тойган, дарсда эзилган қиёфада Абдураим кириб келди. Тўхташ ака жим. Абдураим костюмини ечиб, ташқарига чиқди. Тўхташ ака костюмнинг чўнтакларини кўрди. Кинотеатр билетлари. Ҳаммаси бугунники. Тўхташ ака укасини чақирди. Абдураим келди.

-Қаерда эдинг? – сўради акаси.

-Дарсда... саккиз соат ўтдик. Жуда қийин, ака...

-Дарсдан? Дарс қайси кинотеатрда бўлди а-а?

Тўхташ ака бир қўли билан Абдураимнинг иягидан маҳкам ушлаб, иккинчи қўлидаги кинотеатр билетларини унинг кўзига обборuб ниқтади:

-Дарс қайси кинотеатрда бўлди, деяпман, тўнка-а?

...Шу-шу, Абдураим коллежда ўқиб кетди.

Менгнор ОЛЛОМУРОДОВ

СФУ: МУАММОЛАР ГИРДОБИДА

(Боши 1-бетда)

Ваҳоланки, СФУ ихтиёрига 25 километр ариқ, 32 километр зовурни олди. Бор-йўғи 2 та трактор билан у нима қила олади?! Ҳисоб рақамидаги пул эса 4 та ходимининг иш ҳақига етмайди. Мулоҳаза шундаки, биз нега ширкат хўжаликларининг техникаларини, иншоотларини арзон-гаровга сотиб, бўғзигача қарзга ботишини кутаяпмиз ва "адойи тамом" бўлгач, фермерлар уюшмасига, МТП ва СФУга айлантираяпмиз. Бу ширкат хўжаликларини “еб битираётган" раис ва унинг атрофидагиларга рағбат эмасми? Ахир, “Ижтимоият” эртароқ фермерликка айлантирилганда, "Дегрез" СФУсига 2 та эмас, балки, 7-8 та трактор тегарди. Менимча, "ўтириб қолган" хўжаликлар қатори иқтисодий имконияти ўртача бўлган жамоаларни ҳам фермерлар уюшмасига, СФУга ва МТПга айлантириш вақти етди...

"Дегрез" СФУси бошлиғи У.Насимов билан суҳбатлашиб билдим: умидлари катта, ташвишлари ҳаддан зиёд. Гап нимада? СФУга 34 та фермер аъзо. Аммо ҳисоб-китоб оғир кечаяпти. У.Насимов шундай дейди:

-Фермерлар бизга пул ўтказамиз, дейди, лекин уларда эркин муомала қилишга пул йўқ. Транш уларнинг пулига тамға босади: нефтбазага! МТПга! Ойликка! Кимё ташкилотига! Кўрдингизми, траншда СФУ йўқ. Фермер СФУга 10 минг сўм ўтказиши учун 10 минг эшикка бош уриши керак. Техникамиз ҳаминқадар. Ҳисоб рақамимиздаги пул бир тижоратчининг пулича эмас. Биз фермерларга 6 ой ичида 8 миллион 500 минг куб метр сув етказиб беришимиз лозим...

Тасаввур қилинг, СФУ кўнгилдагидек сув етказиб беролмади, келгуси йил унга ким пул ўтказиб беради. Усмонхон Насимовнинг айтишича, ёқилғи масаласи ҳам туманда эмас, вилоят марказида ҳал этиларкан. СФУ кучланиб, ривожланиб кетса-ку, нур устига аъло нур. Аксига олиб, у ҳам ўзидан олдинги "ўтириб қолган" хўжалик ҳолига тушиб "қарзга ботган" уюшмага айланиб қолмасмикин? Деҳқонга СФУ жуда керак. СФУга эса мадад ва эътибор зарур.

Хўроз ҳамма жойда бир хил қичқиради. СФУларнинг ташвишлари ғоят ўхшаш. Энди фермер бу уюшмага сув учун эмас, сувни етказиб бериш хизмати учун пул тўлайди. Қанча? Ҳозирча даромаддан 3 фоиз. Лекин бу ҳаммага маъқул эмас. Таклифлар турлича.

Вилоят қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси етакчи мутахассиси Отабек Абдушукуровнинг фикрича, республикадан шундай белгиланган. Фермер даромаддан уч фоизни СФУга тўлайди. Бу яхши. Ахир сув билан таъминлаш тўғри йўлга қўйилса, деҳқон қийналмайди.

Шўрчилик "Юсуф" фермер хўжалигининг бошлиғи Хушвақт Менгқобиловнинг сўзига кўра, бу тўғри эмас. Даромаддан 3 фоиз, дейиш асл деҳқонни хафа қилади. Фермер фикрини шундай исботлайди: дейлик иккита фермер. Ҳар бирида 80 гектардан ер. Сувни тенг олишди. Лекин бири 150 миллион, иккинчиси 100 миллион даромад қилди. Биринчи фермер салкам 2 миллион сўм кўп пул беради. Ҳозир шартнома шундай тузиляпти. Қаранг, сувни исроф қилмагани, тадбиркорлик билан ишлагани учун 2 миллион сўм кўп тўласа! СФУга ажратиладиган маблағ гектарга қараб белгилансин, - дейди фермер.

-СФУга гектар ҳисобида пул ажратилса ҳам деҳқон "куйиб" қолиши мумкин, - дейди Шўрчи туман қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси бошлиғининг суғориш тизими бўйича ўринбосари Зиёдулла Соатов. – СФУ деҳқонга ҳар йили зарур сувни етказиб беролмайди. У сув манбаларидаги мавжуд сувни адолатли тақсимлайди. Демак, баъзи йиллари фермер зарур сувни ололмаслиги мумкин. Кўрдингизми, гектарга қаралса, сув тақчил йиллари фермер ҳам қийналади, даромади пасаяди, лекин кўп пул тўлайди. Энг тўғриси, деҳқон СФУдан олган сувига қараб, ҳақини тўласин.

Бу ҳақда мутасаддилар чуқурроқ ўйлаб кўришса ёмон бўлмасди.

СФУ билан фермер ўртасида яна бир ноаниқлик бор. Бу – деҳқон хўжаликларининг (томорқаларнинг) сув хизмати пулини ким беради? Жавоблар "минг хил".

Отабек Абдушукуров: - Бу ҳақда аниқ гап йўқ.

Зиёдулла Соатов: - "Томорқачи" сув олдими, йил охирида, сув хизмати учун ҳақини берсин.

Усмонхон Насимов: - Фермер элнинг юкини кўтарсин. Томорқачининг суви учун у тўласа нима қилибди?!

Ўнта "томорқачи" бўлса, фермерга оғирлик қилмас. Бироқ битта фермернинг ариғидан юзта томорқачи сув ичса-чи? Фермерда 30 гектар, деҳқон хўжаликлари ҳам 30 гектар СФУ фермерга ўзингиз учун 1 миллион сўм, "томорқачи"лар учун 1 миллион сўм тўлайсиз, деса. Фермер оғринмайдими? "Дод" деб юборади. Қишлоқда бир гап бор: "Томорқачи барибир сувни олади". У гоҳо ўжар ва зўравон. Ахир, фермер бир йил режани бажармаса, осмон узилиб ерга тушмайди. Лекин "томорқачи" ҳосил ололмаса-чи? Оиласининг аҳволи не кечади? Иккинчи томони, "томорқачи" ариқдаги сув учун пул тўлаб ўрганмаган. СФУга сув учун ҳақ тўлайсиз, десангиз, у "ҳазм" қилолмайди.

СФУ, фермер... томорқачи! Муаммо аниқ. Ечим қаерда? Менимча, бозор иқтисодиёти талаби оддий: деҳқон хўжалиги эгаси сув хизмати учун СФУга ҳақ тўлашга мажбур...

СФУларга алоқадорми, йўқми, билмайман, "Дегрез" СФУси бошлиғи У.Насимов ва "Юсуф" фермер хўжалиги раҳбари Хушвақт Менгқобиловлар баравaрига, матбуотдан ёрдам сўраб бор муаммони айтишди:

-Ҳокимларимиз ғалланинг ўрнига кузга қадар экин экиб, иккинчи ҳосил олишимизни тақиқлашаяпти. Ер сенда, ихтиёр менда, дейишаяпти. Ҳеч сир эмас, деҳқонларимиз, ғалланинг жойига мош, тарвуз, қовун, ерёнғоқ, ошқовоқ экиб, шунинг пулига кун кўриб келаяпти. Фермерлар ҳар йили режани ошириб бажараётган бўлишса, СФУ сув бу йил мўл деяётган бўлса, буғдой ўрнига деҳқончилик қилсак, эл бойиса нимаси ёмон? Айтинг, нимаси ёмон??!..

СФУ - фермерлар суянадиган "тоғ". Сув тоғдан келади. Йўл тўғри ва аниқ белгиланса, СФУнинг деҳқон дардига дармон бўлиши, шубҳасиз.

Менгнор ОЛЛОМУРОДОВ,
“Қишлоқ ҳаёти” мухбири.

ПАХТА ТОЛАСИ КИМ ОШДИ САВДОСИДА

Ўзбекистон ҳукуматининг 2003 йил 3 июнидаги «Ишлаб чиқарилган ва сотиладиган пахта толаси учун ҳисоб-китоб қилиш механизмини такомиллаштириш тўғрисида»ги қарори билан мамлакатимизнинг пахтани қайта ишловчи корхоналарига ушбу маҳсулотни сотишнинг янги тартиби белгилаб берилди. Республика истеъмолчилари уни Ўзбекистон Республикаси товар-хомашё биржаси орқали харид қилади.

«Ўзбекистон Республикаси товар-хомашё биржаси» АЖ бошқаруви раисининг ўринбосари Рустам Халиловнинг изоҳ беришича, бундай корхоналарга пахта толасининг сотилиши биржадаги рақобатли ким ошди савдоси орқали амалга оширилади. Бунда харидор, мулкчилик шаклидан қатъи назар, хомашё харид қилиш ҳуқуқига эга. Бу билан улар моддий-техник таъминот ташкилотларига қарамликдан халос бўлади.

Савдонинг ўтказилиш тартибига келсак, бугун уларни олиб боришнинг вақтинчалик тартиби лойиҳаси ишлаб чиқилган бўлиб, унда барча иштирокчиларнинг вазифалари, мажбуриятлари ва ҳуқуқлари аниқ белгилаб берилган. Савдо бир ойда бир марта ўтказилади. «Пахтасаноат» нинг ҳудудий акционерлик бирлашмалари томонидан пахта толасининг савдога қўйилиши тартиби ҳам аниқ кўрсатилган.

Пахта толасини ким ошди савдоси орқали сотишда доимий равишда нархлар белгиланиб борилади ва бу кейинчалик пахтанинг жаҳон нархини белгилашга ўз таъсирини ўтказиши эҳтимолдан холи эмас.

Республика товар-хомашё биржасида ўтган ҳафтадаги битимлар айланмаси 1 миллиард 274,8 миллион сўмни ташкил этди. 49 та шартнома, жумладан 22 та 385,57 миллион сўмлик экспорт бўйича ва 8 та 557,46 миллион сўмлик импорт бўйича, 19 та 331,8 миллион сўмлик республика бўйича шартнома тузилди. Умумий савдо ҳажмининг 74 фоизи кичик ва ўрта бизнес субъектлари улушига тўғри келади.

Биржа бюллетенининг қурилиш материаллари, металл прокати, текстил маҳсулотлари бўйича бўлимлари 850 миллион сўмлик янги товарлар билан бойиди.

Ўтган ҳафтада Республика товар-хомашё биржасининг Самарқанд филиали брокерлари ўзини кўрсатди: улар томонидан электрон биржа савдоси ягона тизимига тақдим этилган текстил маҳсулотлари россиялик ишбилармонларни қизиқтириб қўйди. Натижада улар билан қиймати 35 миллион сўмдан ортиқ бўлган экспорт шартномаси имзоланди.

Виктор НИКОЛАЕВ,
ЎзА мухбири.

“ҚИШЛОҚ ҲАЁТИ”ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

“ХИЗМАТДАГИ АЗАДОРЛАР”

Газетамизнинг 2003 йил 3 июн сонида юқоридаги сарлавҳа остида эълон қилинган мақола юзасидан Ўзбекистон мусулмонлари идораси, Уламолар Кенгашидан қуйидаги мазмунда хат олинди. Унда жумладан шундай дейилади:

“Ўзбекистон мусулмонлари идораси ходимлари "Қишлоқ ҳаёти" газетасининг 2003 йил 3 июн сонида эълон қилинган журналист Ўктам Қурбоновнинг "Хизматдаги азадорлар" номли мақоласини ўқиб, атрофлича муҳокама этдилар...

Газета шу куннинг муҳим ва долзарб мавзусини ёритиб, жуда тўғри қилган. Ҳақиқатдан ҳам мана шундай ҳолатлар республикамизнинг турли вилоятларида рўй бериб турганлиги сир эмас. Аммо, Ўзбекистон мусулмонлари идораси тарафидан бугунги кунга қадар бир қанча тадбирий ишлар амалга оширилган.

Ўзбекистон мусулмонлари идораси раиси муфтий А.Баҳромов ҳазратлари телевидение орқали бир неча маротаба шу мавзуга бағишланган "Муносабат" кўрсатувида, диний идора томонидан амалга оширилаётган ишлар ҳақида батафсил чиқишлар қилганлар. Бундан ташқари, 1995 йил "Мусибат етган хонадон аҳлига таъзия билдириш одоблари" ҳақидаги Фатво ва 2002 йилнинг декабрида "Тўй, маросим ва маъракаларни меъёрида ўтказиш" ҳақида Фатво, шунингдек, Ўзбекистон мусулмонлари идораси Фатво бўлими томонидан расмий фаолият кўрсатиб турган масжидларда фойдаланиш учун "Исрофгарчилик неъмат завоPли" мавзусида тезислар тайёрланиб, жойларга етказилган.

Айрим фуқароларимиз яқин кишилари вафот этганидан сўнг турли маросимлар ўтказадилар, бидъат ва хурофотларга йўл қўядилар. Аслида шариатимиз дафн кунидан бошлаб узоғи билан уч кунга қадар аза (мотам) тутишга рухсат беради.

Машҳур фатво китобларидан "Ал-Фатво ал-Оламгирия"-да шундай ёзилган: "Шу уч кун ичида маййит чиққан хонадонда овқат қилинмайди. Таъзия билдиришга келган одамларга дастурхон солинмайди, зиёфат берилмайди. Мусибат етган хонадон аҳли қайғули бир ҳолатда турганида улар учун ош-нон тортиш мусибат устига мусибатдир".

Лекин таъзия учун узоқдан келган меҳмонлар ва мусибат эгалари бундан мустасно.

Маййит чиққан хонадонда катта қозонларда ош дамлаб, кўп одам чақириб, катта маросимлар ўтказиш хурофий одатлардан биридир.

Муҳтарам муаллиф Ў.Қурбонов "...Бу ҳақда диний идоралар, вилоятлар бош имом хатиблари жиддий ўйлаб кўришлари лозим бўлган пайт аллақачонлар келди" деб ёзади. Аммо муаллифдан узр сўраб, айтамизки, Ўзбекистон мусулмонлари идораси (диний идора) яккаю ягона. Мақолада тилга олинган "домла имом"нинг "худойи эртага", деган бақириғи янграли", деб ёзади Ў.Қурбонов. Бу ерда қайси масжид ва қайси имом-хатиб ҳақида сўз боряпти? Ўша Оқдарё туман Лойиш қўрғончасидаги оқсоқол Шодиқул бобо Назаровнинг исми фамилияларини зикр этибдилар-у, бу масжиднинг номи ва имоми исмини ёзмабдилар.

Юқорида қайд этилган фатволар барча масжидларга ва маҳалла фуқаролар йиғини раисларига ҳам алоҳида чоп этилиб тарқатилган. Жойларда "Обод маҳалла йили" муносабати билан маросим ва маъракаларни тартибли ўтказилиш режаси ишлаб чиқилган.

Динимиз мусаффолиги, юртимиз ободлиги, халқимизнинг моддий ва маънавий фаровонлиги йўлида қилинаётган хайрли ишларимизда Аллоҳ таоло мададкор бўлсин!"

Олтинкўл туманидаги “Ҳақиқат” ширкат хўжалигининг ғалла бўйича давлат шартномавий режасини бажаришига атиги тўрт кун кифоя қилди. 150 гектар майдонга экилган буғдойнинг “Чиллаки” нави тез етилди, ҳосилдорлик 80 центнердан юқори бўлаяпти. Тайёрлов идорасига 510 тонна, жумладан, 249 тонна уруғлик ғалла топширилди. Ширкат хўжалиги ижарачилари эришилган бу ютуқларнинг асосий сабаби уруғлик буғдойнинг сифатли ва эртапишарлигида дейишмоқда.

СУРАТЛАРДА: 1. Ғаллакорлар Шаробиддин Соттиев, Мадаминжон Йўлдошев, Маматкарим Мирзаев ва Мамасоли Баҳромовлар пишиб етилган буғдойни кўздан кечиришмоқда. 2.Ўрим пайтидан лавҳа.

Х.АРАББОЕВ олган суратлар.

“ДАРДИМИЗНИ КИМГА АЙТАЙЛИК?”

АКС-САДО

Газетанинг 6 июн сонидаги “Қарзингизни қачон узасиз?” номли мақолани ўқиб чиқдим. Масала тўғри кўтарилган.

Бизнинг ҳам бир йилдан буён қўлимиз пул кўргани йўқ. Ойликнинг ўрнига 40 метрча атлас олдик. Атласнинг бир метрини 2500 сўмдан ҳисоблаб беришди. Бозорда мен олган атласнинг нархи 1000 сўмдан, демак, пилла идораси ойликни натура тарзида берганда атласни 2,5 баробар қимматга баҳолади. Пиллахона раҳбари Қ.Юнусов, бош ҳисобчи Музаффарбек Набиевлар бундан хабардор. Ҳозирги кунда ўтган йилги ҳосилдан уч тоннаси сотилгани йўқ. Омборда турибди, ўтган йили 104 тонна пилла қабул қилганмиз. Бу йил 137 тонна пилла қабул қилишимиз керак. Бироқ ўтган йилги пилла ҳисоб-китобининг охирига етмагани, бу йилги пилла топшириш мавсумига салбий таъсир кўрсатмоқда.

Ҳабиба МАҲМУДОВА,
Данғара туман пиллахонасининг лаборатория мудираси.

(Боши 1-бетда)

Ҳатто, аризани рад қилиш сабаби ҳам фермерга тушунтирилмаган. Ваҳоланки, Ўзбекистон Республикаси Ер кодексини 35-моддасининг 3-хатбошига кўра, ер участкаларига бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатига олиш ер участкаларига дахлдор ҳуқуқлар тўғрисидаги зарур ҳужжатлар келиб тушган пайтдан эътиборан, ўн кунлик муддат ичида маҳаллий давлат ҳокимлиги органи томонидан амалга оширилиши керак. Аммо ушбу ҳуқуқ, меъёрига риоя этилмаган. Вилоят хўжалик суди қарори билан туман ҳокимига фермерга ер ажратиш тўғрисида қарор чиқариш мажбурияти юклатилди.

ФЕРМЕР МАНФААТИ

Суд амалиёти кўрсатмоқдаки, айрим шартномалар бир томонлама – ширкат, фермер ва деҳқон хўжаликлари манфаатига мос келмайдиган тарзда, яъни монополист ташкилотларнинг фойдасини кўзлаб тузилмоқда. Масалан, Шофиркон туманидаги “Тошбобо” фермер хўжалигининг “Хўжа Ориф” акционерлик жамиятидан бир миллион 448 минг сўм ундириш тўғрисидаги даъво аризасини олиб кўрайлик. Даъво аризасига томонлар ўртасида 2002 йил 9 январда тузилган шартнома ҳам илова қилинган. Шартнома мазмунидан кўринишича, фермер хўжалиги “Хўжа Ориф” акционерлик жамиятига буғдой топшириши, ўз навбатида жамият маҳсулот ҳақини тўлаши керак. Унинг 7-бандида фермер маҳсулотни ўз вақтида етказиб бермаса, топширилмаган маҳсулот қийматининг 10 фоизи миқдорида жарима тўлаши қайд этилган. Қабул қилиб олувчи эса маҳсулот ҳақини ўз вақтида тўламаган тақдирда маҳсулот қийматининг 0,5 фоизи миқдорида жарима тўлаши белгиланган.

Мазкур шартнома ўз мазмунига кўра, контрактация шартномаси ҳисобланади. Чунки, шартнома дон топшириш учун тузилган ва унинг нархи давлат харид нархидан келиб чиққан ҳолда белгиланган. Лекин шартнома тумандаги Шартнома мажбуриятларини назорат қилиш бош давлат инспекциясидан рўйхатдан ўтмаган. Ҳолбуки, ҳар қандай контрактация шартномалари Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 28 августдаги қарори билан тасдиқланган, Низом талабига кўра мазкур инспекцияда рўйхатдан ўтказилиши шарт. Хуллас, суд томонидан фермер манфаати ҳимоя қилинди.

Юқоридагилардан кўринадики, деҳқон ва фермер хўжаликлари манфаатларини ҳимоя қилиш, уларнинг ҳуқуқий савиясини ошириш тобора долзарб аҳамият касб этаяпти. Бу борада хўжалик судларининг роли юқори бўлиши мақсадга мувофиқдир.

Собир ХОЛБОЕВ,
Бухоро вилояти хўжалик суди раиси.

ДИПЛОМ ҲИМОЯСИ НОМИГАМИ?

(Боши 1-бетда)

Соат миллари 10.00 ни кўрсатганда декан Қ.Ирназаров бошчилигида домлалар қандайдир йиғилиш ўтказишарди. Соат 11, яна 60 дақиқадан сўнг 12.00 бўлди ҳамки, сабил қолғур “йиғилиш” тугамайди. Ўзларининг муҳим ишларини бир четга суриб, бўлғуси журналистларнинг райини қайтармай, ҳимояга келган тақризчиларнинг асаблари таранглашиб, талабалар ўртасида эса ғўнғир-ғўнғир гаплар кўпая бошлади. “Нодиржон Юсуповнинг мақоласини (“Домла “Нексия”ни қандай олади?”. “Мустақил газета”, 13-сон) муҳокама қилишяпти... Курсдошимиз боплади, “Нексия”си бор домлаларнинг пайтавасига қурт тушди... Нодирбекка энди қийин бўлмаса гўргайди...”

Ниҳоят, соат 12 дан 30 дақиқа ўтганда “мажлис” тугади. Битирувчи ва тақризчилар аудиторияга киришди. Президиумга уч нафар домла келиб ўтирди, аммо ўзларини таништиришмади. Дарров ишга киришилди. (Кейинчалик уларнинг декан ўринбосари Рамзиддин Абдусатторов ва сиртқи бўлим услубчиси Абдуваҳоб Муҳсинов эканлигини аниқладик).

Биринчи бўлиб, “Журналларда рекламанинг турлари ва хусусиятлари” тўғрисида диплом иши ёзган талаба минбарга чиқди. Унга бор-йўғи 7 дақиқа вақт берилди. Битирувчи буни кам деб тушунгандай, ҳис-ҳаяжон билан берилиб-берилиб гапирарди. Бу вақтда эса аудитория эшиги очилиб-ёпилаверди, очилиб-ёпилаверди, очилиб... худди судхонанинг эшигини эслатади. На талабанинг нутқини тинглаб бўлди, на... товба, деймaн ичимда, наҳотки бепарволик шунчалик бўлса?

Иккинчи бўлиб “бизнинг” талабамиз минбарга кўтарилди. Шу пайт аудиторияга декан ҳам кириб келди. Талаба маърузасини тугатгач, декан унга шунчалик саволлар ёғдирдики, саволларнинг матраси бизни ҳам ажаблантирди. Табиийки, айримларига талаба ҳам жавоб беролмади. Шунда Қ.Ирназаров домлаларга жаҳл билан юзланиб, “Кимларни ҳимояга олиб чиқяпсизлар?”, дея удағайлаб берди ва аудиторияни тарк этди. Очиғи, декан менда педагог эмас, «бизнесмен»дай таассурот қолдирди.

Диплом ҳимояси ана шу хилда давом этди...

2003 йил 16 июндаги ҳимоялар умуман ўтказилмади, кечиктирилди. Талаба-ю тақризчиларнинг кечгача сарсон бўлгани қолди.

...11 йил муқаддам бу синовга камида 4 ой тайёргарлик кўрардик. Ёзган ишимиз ёзув машинасида чоп этилган ҳолда 75 саҳифадан кам бўлмасди (ҳозирги ишлар кўлёзма ҳолида 75-бет). Ҳимоя куни албатта декан бош, унга ёндош яна 4-5 нафар кафедра мудирлари, профессор-ўқитувчилар, ректорат вакили (масалан, проректор) қатнашишарди. Ҳимоя баҳс-мунозарага жуда бой бўларди. Масъулият шунчалик жиддий эдики, айрим талабалар ҳимоядан ҳам “йиқилиб” кетишарди.

Ҳозир-чи? Ҳимояда талаба баҳо олмасдан қолмаскан. Кафедра мудирлари, ректорат вакиллари у ёқда турсин, ҳатто декан ҳам ҳимояга киришни ўзига эп билмаскан. Бу нимадан далолат?! Фикримча, далолат шундан: ё факультетда парокандалик ҳукмрон ёки факультетга нисбатан эътибор кам. Ҳар ҳолда бу ўчоқда истиқлол шабадасини биз сезмадик.

Мақсуд БАҲРОМОВ

МОЛИЯВИЙ КЎМАК – ҲАМИША КЕРАК

Бозор иқтисодиёти шароитида хўжалик юритувчи субъектнинг барқарор фаолият кўрсатиши кўп омилларга боғлиқ.

Ишни ташкил этиш ва моддий рағбатлантиришнинг энг мақбул усулларини изчил қўллаш, мулкчилик шаклларини кенгайтириш, молиявий кўмак бериш ва кредит билан таъминлаш шулар сирасига киради. Мазкур масалалар кейинги йилларда қишлоқ хўжалигида қандай ҳал этилмоқда?

Тармоқда ислоҳотларни чуқурлаштириш ва қишлоқда мулкдорлар синфини вужудга келтириш юзасидан муайян ишлар амалга оширилди. "Фермер хўжалиги тўғрисида", "Деҳқон хўжалиги тўғрисида", "Ер кодекси" ва "Қишлоқ хўжалиги кооперативи (ширкат хўжалиги) тўғрисида"ги қонунларнинг қабул қилиниши соҳанинг ривожланиши учун ҳуқуқий асос яратди. Вазирлар Маҳкамасининг қарорига кўра, дастлаб 65 жамоа хўжалиги мулкчиликнинг пай усулига асосланган ширкатларга айлантирилди. Шунингдек, қишлоқ хўжалиги корхоналарини молиявий жиҳатдан соғломлаштириш борасида 1998 йилдан бошлаб бир қатор ишлар бажарилди. Ҳукуматимизнинг "Қишлоқ хўжалиги корхоналарини санация қилиш тадбирлари тўғрисида"ги қарорига мувофиқ эса 104 та қишлоқ хўжалиги корхонаси иқтисодий соғломлаштириш мақсадида санация қилинди. Пировардида улардан 86 таси ўз фаолиятини фойда билан якунлади.

ИСЛОҲОТ

Ишлаб чиқарилган ялпи маҳсулот ҳажми амалдаги баҳоларда 545,1 миллиард сўмни ташкил этиб, 1997 йилдагига нисбатан 4,0 фоизга ортди. Маҳсулотнинг 300,8 миллиард сўмлиги деҳқончиликда, 244,3 миллиард сўмлиги эса чорвачиликда яратилди. Унда нодавлат секторнинг улуши ҳам катта бўлди.

1999 йили ширкат хўжаликларининг умумий сони 963 тага етди. Санация қилинган қишлоқ хўжалиги корхоналарида 1998 йилга нисбатан бирмунча кўп, 978,9 миллион сўм фойда олинди. Иш юритишнинг янги шакллари жорий этилиши натижасида санация қилинган 104 хўжаликдан 96 тасида иқтисодиёт ижобий томонга ўзгариб, уларнинг рентабеллик даражаси 9,4 фоизга тенг бўлди. Ялпи маҳсулот етиштириш ҳажми 833,0 миллиард сўмга етди.

2000 йилда 776 та қишлоқ хўжалиги корхонаси ширкат хўжаликларига айлантирилди, уларнинг умумий сони 1754 тага етди. Ишлаб чиқарилган ялпи маҳсулот ҳажмида 1999 йилдагига нисбатан 3,2 фоиз ўсишга эришилди. 2001-2002 йилларда ҳам бирмунча яхши натижалар қўлга киритилди.

Кейинги йилларда республикамиз қишлоқ хўжалигида эришилган ана шундай натижалар билан бирга ечимини кутаётган муаммолар ҳам мавжудлиги аён бўлди. Боиси – ширкат хўжаликларининг ривожланиши бозор иқтисодиётининг талабларига тўлиқ жавоб беради, деб бўлмайди. Наманган, Фарғона, Самарқанд, Сирдарё, Тошкент, Қашқадарё вилоятларида ва Қорақалпоғистон Республикасида давлатга қатор йиллар пахта, ғалла сотиш топшириғи бажарилмаганлиги ҳам маълум даражада юқорида таъкидланган муаммолар тўсқинлик қилаётганлигини кўрсатади.

Очиқ айтиш керакки, ҳозир баъзи жойларда молиявий масалаларга етарлича эътибор берилмаяпти. Ширкат хўжаликларининг бу борадаги эҳтиёжи ҳамма ерда ҳам тўлиқ қондириляпти, деб бўлмайди. Кредит ва бошқа молиявий маблағларнинг ўз вақтида ўтказилмаслиги, олинган қарз маблағларининг белгиланган муддатларда қайтарилмаслиги тижорат банклари билан муносабатларнинг чигаллашишига олиб келади.

Ширкат хўжаликларини молиявий маблағлар ва кредит билан таъминлашнинг ўзига хос хусусиятларидан бири, энг аввало, ишлаб чиқариш жараёнининг ер ресурслари билан бевосита боғлиқлиги билан изоҳланади. Чунки улар учун ер ишлаб чиқариш воситаси ҳисобланади. Шу боис, ширкатларга молиявий ёрдам кўрсатилаётганда бу албатта, ҳисобга олиниши зарур. Молиявий маблағлар ва кредит билан таъминланишнинг ўзига хос хусусиятларидан яна бири, назаримизда, ширкат хўжаликларида маҳсулот ишлаб чиқариш жараёнининг иқтисодиёт бошқа тармоқларига нисбатан узоқроқ вақт давом этиши ва унинг мавсумийлиги билан изоҳланиши лозим. Бу жараён 200-250 кун давом этади. Фақат шундан кейин етиштирилган маҳсулотни сотиш имконияти пайдо бўлади. Бу, табиийки, шу даврда муайян маблағлар сарфланиши тақозо қилади. Демак, ширкат хўжаликлари ушбу харажатларни узлуксиз қоплаш имконини берадиган етарли миқдордаги молиявий ресурсларга эга бўлиши керак.

Рустам ЛОЛАЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиши академияси тингловчиси.

"ИЗМИР"НИНГ ФОЙДАСИ

Кейинги пайтда Ургут туманида тамакининг ер ва об-ҳаво шароитига мос "Измир" навини кўпайтириш катта аҳамият касб этяпти. Биринчидан, бу нав камхаражат бўлиб, "Дюбек" навига нисбатан нархи тўрт баравар юқори.

Иккинчидан, қурғоқчиликка чидамли, кўп сув ва ўғит талаб қилмайди. Ургут тамакисининг асосий харидори – бош буюртмачи "Бритиш Американ Тобако - Ўзбекистон" қўшма корхонаси ходимлари бу долзарб вазифани амалга оширишга киришдилар. Улар тамаки кўчатларини тайёрлаш, уни чиниқтириш, саралаб олиш, ташиш ва далага ўтқазиш, ниҳолларни жўякларга қўш қаторлаб жойлаштириш каби агротехник тадбирларни бажаришда деҳқонларга яқиндан кўмак беришаётир.

Ҳамза ШУКУРОВ

"ПОКИЗА-М" НАМУНАСИ

(Боши 1-бетда)

-Деҳқоннинг боласи ота касбини танласа ёмон бўлмас экан, - дейди Раҳим ака. – 2000 йилнинг октябр ойида ўғлим кечки овқат пайтида фермер бўлмоқчи эканлигини айтиб қолди. Онаси бунга қарши чиқди. Машина ҳалокатидан кейин ногирон ўғлининг қишлоқ хўжалигининг оғир ишларига чидаб кетишига ишонқирамади. Лекин мен қаттиқ туриб, қўллаб-қувватладим, акаси раҳматликнинг ҳам оқ фотиҳасини олиб бердим. Шу йили хўжаликнинг умумий йиғилиши унга катта ишонч билдириб, энг кам кувватли еридан 52 гектар ажратди. Ерларнинг ҳаммаси менга беш қўлдай таниш эди. Ўғлим билан бирма-бир далаларни айланиб чиқдик. Ич-ичимдан раиснинг "хурмача қилиғи"дан куйиб кетдим. Ичимдагини ташқарига чиқармадим. Чунки унга ажратиб берилган ерларнинг бонитети 52-55 дан ошмасди. Бу ерлардан хўжалик 9-12 центнердан ошириб пахта ҳосили ололмаганди. Ерларни айланиб чиққач ўғлим менга қаради ва мен ундан кўзимни олиб қочдим. "Бўлади, ерни ер қилиш учун тинимсиз меҳнат қилишингга тўғри келади", дедим. "Қани бўлмаса ўтиринг, ота", деди. "Даланинг ўзида яна бир бор оқ фотиҳа беринг", деди. Ўғлимнинг ишига омад тиладим.

Даладан қайтиб, Қорасийроқ ва Хўжа қишлоқларининг аҳолисини йиғиб, бир маслаҳатлашиб олишни таклиф қилдим. Бу ҳам ўғлимга маъқул тушди. Эртаси катта дош қозонда ош дамлаб, одамларни таклиф қилдик. Йиғилганлар олдида сўзга чиқиб, ўғлимнинг янги ишга қўл урганлигини, бу ишда унга мададкор бўлишларини тўпланганлардан илтимос қилдик.

-Эплайди, - деди сўзга чиққан ҳамқишлоғимиз Адҳам Тўраев. – Бу қўли очиқ йигит. Биргина ун тегирмонидан келган даромаддан кўп йилдан бери мактабимизда Наврўз байрамини ўтказиб бераяпти. Бундан қишлоқларимиз аҳолиси кўп манфаат кўради.

Унинг гапини ҳамқишлоқларим қўллаб-қувватлашди. Ўғлим, гапираверсам гап кўп, яхшиси қолганини Маликнинг ўзи гапириб бера қолсин.

Камгап, мақтанишни ўзига эп кўрмайдиган Маликдан бир оғиз сўз олиш жуда қийин экан. Фермер хўжалигининг иш фаолияти тўғрисида бухгалтер Қаҳрамон, деҳқон ва фермер хўжаликлари уюшмаси туман вакиллиги раҳбари Абдурасул Саидаҳмедовлар сўзлаб беришди.

Малик Каримовлар хонадони Навоий номли ширкат хўжалигидаги энг эътиборли оилалардан бири. Малик умр йўлдоши Замирахон билан олти нафар фарзандлари Дилафрўз, Саидҳаким, Саидакбар, Зуҳра, Фотима ва Покизахонларни вояга етказишди. Ҳаммаси ота-оналари каби меҳнатсевар, ўз касбларининг билимдонлари.

-Малик Каримовга ажратиб берилган ерлар жуда ночор эди, - дейди А.Саидаҳмедов. - Тўғрироғи, бу ерлар хўжаликда ҳисобда бўлгани билан, бирор йил пахта етиштириш режаси бажарилган эмас. Унинг устига насос билан сув ичади. Маликдан бошқа одам бўлса, бу ерларни ташлаб қочиб кетарди. У жуда тиришқоқ экан. Ўзига билдирилган ишончни оқлаш, қўл остидаги одамларни боқиш учун тинимсиз меҳнат қилишга киришиб, қийинчиликда суяги қотган отаси Раҳим аканинг маслаҳатларига амал қилиб келмоқда. Биринчи йилнинг ўзида ташландиқ ердан мўл ҳосил етиштириб, мўмай даромад эгаси бўлди. Шу йилнинг ўзида қишлоқдаги 14- ва 37-умумтаълим мактаблари учун ҳамма байрам тантаналарини ўтказиб берди. Ҳар икки мактабни жорий ремонтдан чиқариб, кам таъминланган беш оиланинг суннат тўйларини ўтказишга ҳомийлик қилди. Қорасийроқ ва Хўжа қишлоқлари водопровод суви таъминотини тўлиқ ўз оталиғига олди.

Қишлоқлардаги 25 нафар одам доимий иш билан таъминланди. Биринчи йилнинг ўзида 3 миллион сўмлик ҳомийлик ишларини амалга оширди.

"Покиза-М" фермер хўжалиги қаторасига икки йил салмоқли натижаларни қўлга киритиб тилга тушди. 2002 йили Президентимизнинг Давлат маслаҳатчиси Исмоил Жўрабеков фермер хўжалигининг фаолияти билан танишиб, олиб борилаётган ишларга яхши баҳо берди ва йўл-йўриқлар кўрсатди. Фермер хўжалигининг ер майдонларини юз гектардан оширишни тавсия этди. Навоий номли ширкатнинг умумий йиғилиши "Покиза-М" фермер хўжалиги ерларини 105,9 гектарга етказишга қарор қилди. 2002 йили шунча экин майдонида деҳқончилик қилиниб, 12 гектар яроқсиз ерларни қишлоқ хўжалиги оборотига киритиш учун ўз техникаси билан капитал текисловдан чиқарди.

Фермер хўжалиги 2002 йили 59 гектар пахта майдонидан давлатга 177,2 тонна пахта сотиб, шартномани ортиғи билан бажарди. Ҳосилнинг 171 тоннаси юқори навлар билан сотилди.

Пахтачиликдан 27,8 миллион сўм даромад қилинди. Соф фойда 8,6 миллион сўмни ташкил этди. Хом ашёнинг салмоқли қисми уруғлик бўлганлиги туфайли қўшимча даромад олинди.

26,8 гектар ерда буғдой етиштирилиб, шартнома режасидаги 66 тонна ўрнига давлатга 74 тонна юқори навли ғалла етказиб берилди. Ғалладан олинган соф фойда 4,8 миллион сўмни ташкил этди.

Хўжалик ўтган йили жами 43,8 миллион сўм даромад қилди. Йиллик соф фойда 17,5 миллион сўмни ташкил этди. Шундан 5 миллион сўмини ҳомийлик учун сарфлади. Чунончи, икки оиланинг бахт-иқбол кечаси тўйларини ўтказиб берди. 55 нафар қарияларни Самарқанд-Бухоро бўйлаб саёҳатга олиб борди. Икки мактаб ва маҳаллаларга Наврўз байрамини ўтказди. Янги йил байрамида ҳар бири 1000 сўмлик совғалардан 400 таси болажонларга тарқатилди. Қурбон ҳайитида қўй сўйилиб, маҳаллаларга ош берилди.

Фермер хўжалигида катта муваффақиятларнинг қўлга киритилишига механизаторлар Норқул Темиров, Худойберди Бойжонов, сувчилардан Билолиддин Солибоев, Камол Султонов, Зайнобиддин Тўрахўжаев, деҳқонлардан Саидҳаким, Ихтиёр, Саидакбар Каримовлар, Худойберди Алматов, Сайдулла Исомов, Шавкат Собиров, Маҳмуд Холбоев ва Асқад Турсунбоевлар катта ҳисса қўшишмоқда.

-Бизлар илгари Навоий номли ширкат хўжалигида меҳнат қилардик, йиллаб қўлимиз пул кўрмасди, - дейди фермер хўжалиги ишчиси Шавкат Сорибоев. – Мана уч йилдан бери шу ерда оиламиз билан меҳнат қилаяпмиз. Ҳар ойнинг 4-5 числосида маошимизни қўлга оламиз. Ишчиларнинг ўртача маоши 25000, механизатор ва сувчиларники 30000 сўмни ташкил этмоқда.

Бу ерда меҳнат қилаётганларнинг бозор-ўчарлари ҳам анча енгиллашди. Оилаларнинг талаб-эҳтиёжидан келиб чиққан ҳолда, доимий равишда пахта мойи, ун, гуруч ва бошқа маҳсулотлар бериб борилмоқда.

-Бу йил Маликжон яна бир ажойиб ишга қўл урдилар, - дейди суҳбатимизга қўшилган туман ҳокимининг муовини Муҳаррам Султонсаидова. –Ўн нафар туманимиз вакиллари билан Каттақўрғон шаҳрига бориб, у ерда ўзининг ватанпарварлик бурчини ўтаётган 40 нафар туманимиз фарзандларини кўриб қайтдик. Оққўрғон тумани номидан ош дамлаб, ўша ерда хизмат қилаётган 700 нафар аскарларни меҳмон қилишди. Ҳарбий қисм командири Малик Каримовга миннатдорчилик билдириб, қисмнинг фахрий ёрлиғи билан тақдирлади.

-Президентимиз ҳар йиғилишда қайта-қайта таъкидлаб ўтганидек, ер ўз эгасини топди, - дейди Малик Каримов. – Бизда меҳнат қилаётган ҳар бир деҳқон ер унумдорлиги учун курашади.

Деҳқончиликдаги тўрт масалага қаттиқ амал қиламиз: ерни сифатли шудгордан чиқариш, сифатли уруғни танлаб экиш, ягона сифатига аҳамият бериш ва чеканкани ўз вақтида ўтказиш. Уларнинг биронтасига амал қилинмаса, ҳосилдорлик пасайиб кетади. Натижада даромад ҳам камаяди.

Ўзимизда техникаларнинг етарли бўлиши иқтисодимизга самарали таъсир қилаяпти. Гектаридан 7-8 центнердан пахта етиштирилган майдонда бир йилнинг ўзида ҳосилдорликни 30 центнерга кўтариш ўз-ўзидан бўлгани йўқ. Ернинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш учун хўжалигимиз ҳудудидаги ҳамма зовурларни қайтадан тозалатиб чиқдик.

Фермер бироз тин олиб, сўзида давом этди:

-Биласизми, чақалоқнинг бақувват бўлиб ўсиши учун унинг кўкрак давридан оналари қуйруқ бера бошлашади. Ғўза ҳам чақалоқ мисоли. Агар чигитни экиш пайтида ерга ўғит берилса, унинг ривожи эрта бошланиб, ҳосилдорлиги ҳам юқори бўлади. Биз шунга доимий амал қиламиз. Ҳозирги кунда ғўзага сув беришни экиннинг талабига қараб амалга ошираяпмиз. Яқинда хўжалигимизда бир гуруҳ мутахассислар бўлиб, ишимиз билан яқиндан танишишди.

-Малик Каримов кўпчиликка ибрат бўлмоқда, - дейди деҳқон ва фермер хўжаликлари уюшмаси Тошкент вилояти вакиллиги раҳбари Абдуқаҳҳор Қурбонов. – У ишнинг кўзини билади. Далага меҳри тушганлардан. Бу йил ҳам Малик Каримов етакчилик қилаётган фермер хўжалигида вилоят миқёсидаги тажриба ўрганиш мактабини ташкил этиб, унинг ишларини бошқаларга намуна қилиб кўрсатмоқдамиз.

"Покиза-М" фермер хўжалиги жамоаси 2003 йилда 62 гектар ерда пахта, 32 гектар майдонда ғалла етиштирмоқда. Миришкорлар бу йил ғалла ҳосилдорлигини 65 центнердан ошириб, 208 тонна дон етиштиришга, пахтачиликда эса 35 центнерлик маррадан ўзишга азму қарор қилишган. Ғалла ўрим-йиғимига киришиш арафасида турган жамоа ғўза парваришига ҳам алоҳида эътибор қаратмоқда. Бепоён далаларда шовуллаб турган дон, кундан-кун бўй чўзиб, бунёдкори кўзини қувонтираётган ғўза ниҳоллари бу йилги хирмонлар ҳам баракали, ризқ-рўз мўл бўлишидан далолат бериб турибди.

Пардабой ЭРГАШЕВ.

СУРАТДА: фермер Малик Каримов.
Муаллиф олган сурат.

ЕТТИ ИҚЛИМДАН БИР ШИНГИЛ

САДДАМНИНГ ШАХСИЙ КОТИБИ УШЛАНДИ

Америка аскарлари Ироқда Саддам Ҳусайннинг шахсий ёрдамчиси бўлиб ишлаган Обид Ҳамид Маҳмуд ал-Тикритини ҳибсга олганлар.

АҚШнинг 55 кишилик "қора рўйхат"идан 4-рақам остида жой олган генерал Обид Ҳамид Маҳмуд ал-Тикрити оммавий қирғин қуролларини ишлаб чиқаришга бошчилик қилган ва бундай қуролларни қўллашга буйруқ бериш ваколатига эга бўлган. Шунингдек, Саддам Ҳусайннинг яқин одамларидан саналган бу шахсдан собиқ президент ҳақида, хусусан унинг қаердан паноҳ топганлиги борасида қимматли маълумотлар олиниши кутилмоқда. Ҳозирга қадар АҚШ ҳарбийлари "қора рўйхат"дан жой олган 34 кишини қўлга олганлар.

НАМОЙИШЧИЛАР ЎЗЛАРИГА ЎТ ҚЎЙГАНЛАР

Франция полицияси томонидан мамлакат пойтахти яқинида Эрон мухолифат гуруҳи "Халқ мужоҳидлари"нинг 165 нафар аъзоси ҳибсга олинганидан сўнг, бундай амалиётга қарши Париж шаҳрида ўтказилган намойиш вақтида эронлик Марзиёх Бабахони исмли аёл ўзини ёқиб юборган.

Гуруҳ аъзоларини қўлга олиш чоғида уларнинг офисларидан 1,3 миллион АҚШ доллари ҳамда компьютер ва телефон ускуналари тортиб олинган. Шунингдек, айни шу пайтда, Лондон шаҳридаги Франция элчихонаси олдида ўтказилган намойиш вақтида ҳам эрон миллатига мансуб 38 ёшли Хишмат Занди ўз-ўзига ўт қўйиб юборган. Эслатиб ўтамиз, ўтган йилнинг май ойида "Халқ мужоҳидлари" Европа Иттифоқи ва АҚШ томонидан террорчи гуруҳ, дея эълон қилинган эди.

ТОЛИБЛАР ЯНА ЖОНЛАНИШМОҚДА

Инсонпарварлик ёрдами кўрсатиш билан шуғулланадиган 80 дан ортиқ ташкилотлар БМТ бош котиби Кофи Аннанни Хавфсизлик Кенгашини Афғонистон хавфсизлигини таъминлашда халқаро кучлар сонини оширишга ишонтиришга чақирганлар.

Уларнинг фикрича, мамлакат вилоятларида тинчлик жараёнларини тиклашга хавф солаётган маҳаллий гуруҳларга барҳам беришда халқаро кучларнинг таъсири кучли бўлади. Аммо, мамлакатнинг жанубий-шарқидаги Спин-Болдак шаҳрида тарқатилган варақаларда ёзилишича, Толибон қолдиқлари саналаётган жангарилар ҳалок бўлган ўз сафдошлари учун қасос олиш мақсадида Афғонистон ҳукумати раҳбарларига қарши хуруж уюштиришни режалаштирганлар. Варақалар остида эса Толибон раҳбари мулла Муҳаммад Умарнинг ёрдамчиси Ахтар Муҳаммад Усмон имзоси бор.

"ДУНЁ ГЎЗАЛИ" ТАНЛОВИ

"Синхуа" агентлигининг билдиришича, SARS хавфига қарамасдан Хитой ҳукумати "Дунё гўзали" танлови финалини ўтказиш ниятида.

53-"Дунё гўзали" танловининг якуний босқичи жорий йилнинг ноябр-декабр ойларида Хайнан оролининг Сания шаҳрида ўтказилиши режалаштирилган эди. Бунинг учун расмий Пекин 14 миллион доллар эвазига махсус кўргазма маркази барпо этаётган бўлиб, танловга 117 та давлатдан номзодлар келиши кутилмоқда. Ўтган йилги танлов эса Нигерияда ўтказилаётган вақтда мусулмон фанатиклари томонидан уюштирилган норозиликлар туфайли 220 нафардан ортиқ киши ҳалок бўлган ва танлов Лондон шаҳрига кўчирилган эди.

ИНТЕРНЕТ хабарлари асосида тайёрланди.

"СИФАТИГА КАФИЛМИЗ"

Халқимизда "Қимирлаган қир ошар", деган гап бор. Дарҳақиқат, ҳаёт синовларидан ўтган бундай нақллар бозор муносабатларига ўтилаётган ҳозирги паллага ҳамоҳанг келади.

Чунки ишлаган, ҳаракат қилган барака топаяпти.

БУНЁДКОРЛИК

Янгийўл туманидаги Бинокор-"М" хусусий фирмасининг ташкил этилганига ҳали кўп вақт бўлмади. Қурилиш материалларига ихтисослашган мазкур фирма жамоаси ғишт ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш учун 2001 йилнинг март ойида дастлабки тамал тошини қўйган эди. Ўша йилнинг ўзида Миллий банкнинг туман филиалидан 10 миллион сўм кредит олишди. Ишлаб чиқаришдан келган фойда ҳисобига Россиядан янги линиялар олиб келинди. 39 нафар киши иш ўринлари билан таъминланиб, бугунги кунда ҳар бирига 45000 сўмдан ойлик маош тўланмоқда.

- 2002 йилнинг ўзида 1 миллион 200 мингта ғишт ишлаб чиқарилиб, умумий суммаси 35 миллион 142 минг сўмни ташкил этди, - дейди фирма директори Фатхулла Ғуломов. – Бу йилнинг биринчи чорагида 500 мингта ғишт ишлаб чиқариб, 16 миллион 800 минг сўмга сотдик. Аммо бизни кредит масаласи қийнаб турибди. Янги очилган ишлаб чиқариш корхоналарига имтиёзли кредит берилса яхши бўларди. Бу йил ҳам ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш, янги кенгайтирилган иншоотлар қуриш, қўшимча линиялар келтириш мақсадида Миллий банкдан 36 фоиз тўлаш шарти билан 60 миллион сўм кредит олдик. Иш икки сменада ташкил этилиб, кунига 45-50 минг дона ғишт ишлаб чиқараяпмиз. Кўп ўтмай ишлаб чиқариш қуввати, ишчилар ўрни икки баробарга кўпаяди.

Корхона "Обод маҳалла йили" муносабати билан Жўрабек Тўрабеков номли маҳалла, "Соғлом авлод" фондини доимий моддий ёрдам кўрсатиб, қўллаб-қувватлаб келаяпти. Мазкур маҳаллада жойлашган ўрта мактабда стадион қурилишига ҳам кўмак бериб борилаяпти. Бугунги кунда янги ишлаб чиқариш линияси қурилиши учун 236 миллион сўмлик қурилиш ишлари амалга оширилмоқда. Дарҳақиқат, корхонанинг бугунги иш фаолиятидан кўриниб турибдики, Бинокор-"М" кўпгина бунёдкорлик ишларига ўз улушини қўшади.

Шароф СУЛТОНОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚИШЛОҚ ВА СУВ ХЎЖАЛИГИ ВАЗИРЛИГИ

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ АГРАР УНИВЕРСИТЕТИ

2003-2004 ўқув йили учун бакалавриат ва магистратурага

қабул эълон қилади

Тошкент Давлат аграр университети нафақат республикамизда, балки Марказий Осиёда етук, малакали қишлоқ хўжалиги мутахассисларини тайёрлаш бўйича таянч олий ўқув-илмий ва маърифий масканидир.

Ҳозирги кунда университетда мавжуд 8 та факультетнинг кундузги бўлимида қуйидаги 10 та:

- касб таълими (агрономия); иқтисодиёт (тармоқлар бўйича); бухгалтерия ҳисоби ва аудит; агрокимё ва агротупроқшунослик; агрономия (мева-сабзавотчилик, ипакчилик); ўсимликлар ҳимояси; қишлоқ хўжалик экинлари уруғчилиги ва селекцияси; қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш, сақлаш ва уларни дастлабки қайта ишлаш технологияси; зоотехния; ўрмончилик йўналишлари бўйича бакалавриатга қабул қилинади.

Университетнинг сиртқи бўлимида эса:

- агрономия (мева-сабзавотчилик ва узумчилик, ипакчилик), зоотехния, ўрмончилик, иқтисодиёт (тармоқлар бўйича), агрокимё ва агротупроқшунослик, бухгалтерия ҳисоби ва аудит йўналишлари бўйича бакалавриатга қабул қилинади.

Университетда барча йўналишларда ўқийдиган талабалар бир йил давомида ҳарбий таълим бўйича сабоқ оладилар ва захирадаги зобитлар бўлиб етишадилар. Шу билан бирга талаба қизлар "Тиббиёт ҳамшираси" гувоҳномасини оладилар.

Университетга қуйидаги 34 та:

-тармоқлар иқтисодиёти; менежмент (соҳалар бўйича); маркетинг (соҳалар бўйича); бухгалтерия ҳисоби (қишлоқ хўжалиги); мева-сабзавотчиликда биотехнология; тупроқшунослик; агрокимё; тупроқ бонитировкаси; касб-ҳунар фанларини ўқитиш методикаси (агрокимё ва агротупроқшунослик); пахтачилик; ўсимликшунослик; умумий деҳқончилик; агрономия (далачилик); дончилик; ипак қурти биологияси ва агротехнологияси; сабзавотчилик; мевачилик; ҳимояланган ерда сабзавотчилик; узумчилик; ўрмон доривор ўсимликлари; ўсимликларни касаллик ва зараркунандалардан асраш; энтомология; пахта уруғчилиги ва селекцияси; дала экинлари уруғчилиги ва селекцияси; деҳқончилик маҳсулотларини етиштириш, сақлаш ва уларни дастлабки қайта ишлаш технологияси; мева ва сабзавот маҳсулотларини етиштириш, сақлаш ва уларни дастлабки қайта ишлаш технологияси; пахта хом ашёси етиштириш, сақлаш ва уларни дастлабки қайта ишлаш технологияси; қишлоқ хўжалик маҳсулотларини стандартлаш, метрология ва сертификатлаш; наслчилик; паррандачилик; асаларичилик; балиқчилик; аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли қурилиш; ўрмон мелиорацияси ихтисосликлари бўйича магистратурага қабул қилинади.

НУКУС ФИЛИАЛИ БЎЙИЧА:

- агроинженерия; агрокимё ва агротупроқшунослик; агрономия; қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш, сақлаш ва уларни дастлабки қайта ишлаш технологияси; зоотехния; ўсимликлар ҳимояси; қишлоқ хўжалик экинлари уруғчилиги ва селекцияси йўналишлари бўйича бакалавриатга қабул қилинади. (Тест синовлари Нукус филиалининг ўзида ўтказилади).

Филиалда қуйидаги 3 та:

Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини механизациялаштириш; қишлоқ хўжалик техникасидан фойдаланиш, уларни тиклаш ва таъмирлаш; агрономия (далачилик) ихтисосликлари бўйича магистратурага қабул қилинади.

Абитуриентларни ижтимоий жиҳатдан ҳимоя қилиш мақсадида 2003-2004 ўқув йили учун вилоятларда университетнинг қабул пунктлари ташкил этилган. Бухоро ва Навоий вилоятлари бўйича Бухоро Давлат университети қошида, Қашқадарё вилояти бўйича Қарши муҳандис-иқтисодиёт институти қошида, Сурхондарё вилояти бўйича Термиз Давлат университети қошида ТошДАУнинг қабул комиссияси фаолият кўрсатмоқда. Абитуриентлар университетнинг барча мавжуд бакалавр йўналишлари ва магистратура мутахассисликларига ҳужжатларини ўзлари яшаётган жойларида топширишлари мумкин.

Шу билан бирга вилоятлардан Тошкентга келиб университетга ҳужжат топширувчи абитуриентлар учун ҳам барча қулай зарур шароитлар мавжуд. Улар ётоқхоналар билан тўлиқ таъминланадилар. Улар учун тест синовларига кирган фанлар бўйича малакали профессор-ўқитувчилар томонидан консультациялар олиб борилади. Пуллик 2 ойлик тайёрлов курси фаолият кўрсатмоқда.

Замонавий ўқув хоналар, кутубхона, маиший хизмат уйи, университет тарихи ва ҳаётини акс эттирувчи музей, ўқув тажриба хўжалиги ва станциялари, спорт заллари, поликлиника ва профилакторий талабалар хизматида.

АЗИЗ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР!

Мустақил мамлакатимизнинг қишлоқ хўжалигини ривожлантиришдек эзгу ишларга ҳисса қўшишни орзу қилган ёшлар! Сизларнинг университетимиз талабаси бўлишингизга тилакдошмиз!

Омад сизларга ёр бўлсин!

Ректорат.

Бизнинг манзил: 700140, Тошкент шаҳри, ТошДАУ.
19, 83, 96, 129, 115, 491-автобусларнинг "Тошкент Давлат аграр университети" бекати.
Нукус филиалининг манзили: Қорақалпоғистон Республикаси, Нукус шаҳри, Университет кўчаси, 1-уй.

САЁҲАТНОМА

Озод ШАРАФИДДИНОВ,
Ўзбекистон Қаҳрамони.

(Давоми. Боши ўтган сонларда)

Мен бунинг сиру синоатини билмоқ ниятида меҳмонхонанинг каттаси – мезбонимиз Раҳмат акадан у-буни суриштира бошладим. Билмадим, саволларим кўполроқ чиқдими, Раҳмат ака бир-икки жавоб бердию, кейин ниманидир баҳона қилиб, ўрнидан туриб кетди. Кейин қайтиб ёнимга келмади. Шундай қилиб, саҳрода ям-яшил воҳадай кўзга иссиқ кўринган бу гўзал масканнинг сирларини билолмай доғда қолавердим.

Мўъжизалар бу билан тугамади. Мезбонимиз, университет профессори Муслиҳиддин Муҳиддинов эртасига эрталабдан тузукроқ нонушта қилиб улгурмасимиздан бизни яна университетга етаклади – кеча вақтимиз тиғизлигидан кўришимиз керак бўлган жойларни тўла кўролмаган эканмиз. Биз рози бўлдик, негаки, университет олдидаги хиёбон унча катта бўлмаса ҳамки, шаҳарнинг энг обод, энг дилкушо жойларидан бири. Унинг ажойиб ҳавосидан тўйиб-тўйиб нафас олиб, сайр қилишнинг ўзи кишига адоқсиз бир роҳат бағишлайди. Хиёбон аввалги кўрганимизга қараганда нечукдир очилиб, яшариб кетибди. Бундан бир неча йиллар аввал унинг бир томонига Навоий ҳайкалини ўрнатишган ва у хиёбонга жуда ҳам ярашиб тушганди. Бу гал унинг Регистон томонга қараган этагига Соҳибқирон Амир Темурнинг муаззам ҳайкали ўрнатилибди. Мен уни кўриб, архитекторларимизнинг санъатига яна бир марта тан бердим. Ҳайкалнинг ёниверидаги майдонча шундай ишланибдики, авваллари кичиккина бўлиб кўринадиган бир бўлак ер катта майдондай таассурот қолдиради. Энли зиналар бу манзарага алоҳида улуғворлик бағишлайди. Зиналар тепасида шоҳсупа. Аниқроғи унда Соҳибқироннинг тахти. Тахт устида гўё ўзи барпо этган мангу гўзалликка тикилиб, келажакка нигоҳ ташлаб, хаёл суриб ўтирган бобокалонимизнинг сиймоси. Жуда таъсирчан! Назаримда, буни ҳайкалтарошлик ва меъморчилик санъатининг қўшилишидан ҳосил бўлган ноёб санъат асари деса бўлади.

Муслиҳиддин бизни қистай-қистай университетга ундади, унда бир музей бор экан, шуни кўрмасак, бўлмас экан. Яхши меҳмон мезбоннинг йўриғига индамай юриб кетаверадиган одам бўлади. Биз яхши меҳмон эдик, яна университет остонасига қадам қўйдик.

Муслиҳиддин бизни бекорга қистамаган экан. Кеча вақт тиғизлигидан у ёқ-бу ёққа тузукроқ назар ташламай, тўғри мажлисга кириб кетаверибмиз. Ҳолбуки... Сирасини айтганда, бу бино менга илгаридан таниш эди. Унинг қурилганига анча йиллар бўлиб қолган, лекин тузукроқ таъмирланмаганидан кўримсиз ҳолга келиб қолганди. Шунинг учун аввалги келганларимда унинг шаклу шамойилига бир қур назар ташлардим-у, кўпроқ ёнидаги китоб дўконига кириб олиб, китоб титкилаш билан банд бўлардим. Бу гал қарасам, мункиллаган эски бино бутунлай яшариб кетибди, яхшилаб таъмирланибди, бўялибди, бир вақтлар шилпиқ кўринадиган деразалар ювилиб, тозаланганидан чарақлаб турибди. Мармар зиналардан кўтарилиб, ичкарига кирдик. Кенггина фойенинг полига мармар тўшалган, бир нечта устун ҳам мармардан янги либос кийган. Кунгирадор панжарали зина ҳам кўзни олай дейди. Эскини ямагунингча, эсинг кетади, деган мақол бор эди. Буни қарангки, у ҳамма вақт ҳам тўғри келавермас экан. Аксинча, бу ўзгаришларни кўриб, қаловини топсанг, қор ёғади, деган бошқа мақол эсга тушди.

Кейин мезбонларимиз университет йўлагининг деворларига ишланган сувратларни кўрсатишди. Уларни рассомлар "фреска" дер эди, шекилли. Ҳар ҳолда бунақа сувратлар ишлаш бизда унчалик кенг тарқалган эмас. Аммо бу ерда полдан шифтгача ишланган панноларда шарқ миниатюраси услубида ўзбекларнинг маданият ва маърифат тарихининг асосий босқичлари акс эттирилибди, бу ўлка қадимдан илм-маърифатга ошна, юксак маънавий қадриятлар яратган ўлка экани, шарқ илм-фани, фалсафаси, адабиёт-санъати бу ерда чуқур томир ёйгани ҳақидаги ғоя ёрқин ифодалаб берилибди. Деворда Беруний ва Ибн Сино, Мирзо Улуғбек ва Алишер Навоийлар билан бирга бугунги машҳур аллома ва адабиёт намоёндаларининг сувратлари ҳам чекилган. Бундай улуғвор паннони кўрган ҳар қандай одамда ўз юрти, ўз халқи учун ифтихор туйғулари уйғониши турган гап эди. Мен девордаги сувратларга маҳлиё бўлиб қараб турар эканман, назаримда бу сувратлар ҳамиша шу ерда бўлгандай туюлаверди. Мен Муслиҳиддинга ўгирилдим:

-Бу сувратлар илгари ҳам бормиди?

-Қаёқда дейсиз, домлажон, - деб жавоб берди у. – Бинонинг таъмирланиши ҳам, мармар либослар ҳам, мажлислар залимизнинг анжомлари ҳам, девордаги расмлар ҳам сўнгги тўрт-беш йил ичида бўлди. Барака топсин, ректоримиз кўп ажойиб инсон экан. Эрта-ю кеч университетнинг равнақи учун жон куйдиргани-куйдирган. Нафақат унинг сувратини, балки сийратини ҳам замонавий даражага кўтариш учун кайғуриб ётибди.

Университет ҳовлисида бизни яна бир эътиборга молик маскан кутмоқда эди. Бу – университетнинг табиат музейи эди. Болалик чоғларимда Эски Жўвада бозорнинг биқинида инқилобдан олдин қурилган бир эски бинода шунақа музей бўлгани эсимда. У "Ажойибхона" деб аталарди ва унда кўпгина жониворларнинг ичига сомон тиқилган шакллари худди жонлидай териб қўйилганди. Ажойиб хонага кириш бепул эди, шекилли. Биз – болалар имкон топилди, дегунча бу ерга югуриб келиб, роса томоша қилардик. Университет музейи менга ўша олис болалик йилларимни эслатди. Бироқ бу музей шунчаки, оддий бир томошагоҳ эмас эди, у илмий муассаса эди. Университет талабалари биологиядан амалий машғулотларини шу ерда ўтказишар, ўлкамизнинг кўпгина нодир жониворлари, ҳатто ҳозир йўқ бўлиб кетган намуналарини ҳам шу ерда кўриб, ўрганишар экан. Билмадим, ҳозир республикадаги бошқа бирон ўқув юртида шунақа музей борми-йўқми? Негаки, ҳозир бунақа нарсаларга пул ажратилмайди. Модомики, шунга қарамай, бу музей мавжуд экан, ҳар жиҳатдан бадастр аҳволда умр кечиришда давом этаётган экан, бу фақат бирон бир фидокор одамнинг хатти-ҳаракатларининг оқибати бўлмоғи керак эди. Шундай бўлиб чиқди – кафедра мудири Абдурашид Жабборов мана шу ўлик жониворлар, спиртга солинган илону чаёнлар, турфа хил жониворларни жонидан ортиқ яхши кўрар экан. У музей экспонатлари ҳақида гапирар экан, ғурурдан, завқ-шавқдан энтикиб кетарди. Шоирга илҳом келганидай унга ҳам гаплар қуйилиб келарди:

-Мана бу Туркистон йўлбарси. Териси ҳақиқий йўлбарсники. Бу йиртқичнинг сўнгги нусхаси ўлиб кетганига бир неча аср бўлди. Мана, филнинг бош чаноғи. Уни Амир Темур Ҳиндистондан олиб келган. Мана буниси – бургут. Қарчиғайлар оиласига киради. Ҳозир ҳам бор. Умуман, бизда Ўзбекистон қушларининг энг зўр коллекцияси бор. Улар 460 дан ортиқ.

-Шу қушларнинг ҳаммасини ўзбекча номи борми? – деб сўрадим мен кўпинча қуш номларини таржима қилишдаги қийналишларимни ўйлаб.

-Ҳа, албатта. Ҳаммасининг ўзбекча номи бор...

Абдурашид бизга ҳали яна кўп нарсаларни кўрсатиб, кўп ҳикояларни айтиб бермоқчи эди. Аммо биз дастурларимизнинг қули эдик. Бизни дастуримизнинг навбатдаги банди кутмоқда эди. Биз узр сўраб, Гўри Амир томон йўл олдик. Ё Парвардигор, қай кўз билан кўрайки, Гўри Амир ҳам, Шоҳизинда ҳам, Регистон ҳам, Бибихоним масжиди ҳам бутунлай ўзгариб кетибди. Йўқ-йўқ, обидалар ўша-ўша эди. Фақат таъмирланган, яхшилаб бўялган – безалган. Атрофлари озода, супуриб-сидирилган, ҳар хил хашаки ва тасодифий нарсалардан ҳоли қилинганди.

Мен бу ёдгорликларни авваллари ҳам кўп кўрганман. Ўшанда ҳам уларнинг ҳар қайсисига "Давлат томонидан ҳимоя қилинади", деган лавҳалар илиб қўйилган бўларди. Лекин шу "ҳимоя" амалда унча кўринмасди. Гўри Амир ҳам, Шоҳизинда ҳам, Бибихоним ва ҳатто Регистон ҳам аллақандай қинғир-қийшиқ тор кўчаларда япасқи лойсувоқ уйлар қуршовида қолиб кетган, уларнинг ҳамсоялигида ўзларининг виқорлари ва салобатларидан маҳрумдай кўринарди. Энди эса бутунлай бошқа хил манзара. Пастқам кўчалар йўқ. Хароба уйлар олиб ташланибди. Обидаларнинг атрофларида кенг-кенг майдонлар пайдо бўлибди. Бу майдонларда энди ҳар қайси обида ўзининг жамики улуғворлиги билан кўриниб турибди. Улар шу қадар салобатлики, ҳар қандай зиёратчининг қалбини ларзага солади – одамлар бу мангу гўзаллик қаршисида энтикиб кетадилар ва авлодларимиз шаънига яна бир бор тасаннолар айтадилар. Энг муҳими эса – майдонлар очилган, Гўри Амир ҳам, Регистон ҳам, Шоҳизинда ҳам, Бибихоним ҳам бир-бирлари билан бирлашиб, яхлитлик касб этибди. Гўё ўтмишдаги улуғ меъмор уларнинг ҳаммасини бир-бирини тўлдирувчи яхлит ансамбл қилиб яратгандай. Бу обидалардаги яхлитлик, улуғворлик улуғ Соҳибқироннинг пойтахтига муносиб ёдгорлик бўлгани энди яққол кўринибди.

Мен кўп йиллар мобайнида нега шундай қилинмаганини суриштирдим. Кечадан бери бизни кутиб олиб, ёнимизда гирдикапалак бўлиб юрган мезбонларимиздан бири, ҳам ҳуқуқшунос, ҳам шоир Исматилла Йўлдошев қандайдир ички ифтихор билан жавоб берди:

-Бунинг ҳаммасига Истиқлол сабабчи. Истиқлол бутун Самарқандни ҳам, унинг обидаларини ҳам яшартириб юборди. Баайни уларга янги умр ато қилгандай бўлди.

Бу гап умуман тўғри эди, лекин бироз умумийроқ эди. Мен дедим:

-Гапингиз тўғрику-я, лекин эски жин кўчаларни олиб ташлаш, обидаларнинг чиройини очиш, уларнинг ҳаммасини бир улуғвор обида қилиб бирлаштириш бирор одамнинг эсига келгандир, ахир. Бу ерда зеҳни ўткир, теран фикрли, теран ўйлайдиган меъморнинг қўли сезилиб турибди.

Исматилла жилмайди.

-Меъмор эмас, Президентнинг иши бу. Ислом Абдуғаниевич ҳар гал Самарқандга келганларида бирон бир масалада қимматли маслаҳатлар берадилар, кутилмаган ғояларни ўртага ташлайдилар. Бу жойларни қайта қуриш ҳам у кишининг маслаҳатлари билан бўлди.

Ҳа, юртини яхши кўрган, уни обод қиламан, деган одам ўз муҳаббатини ошкор қилишнинг йўлини топаверар экан. Биз ўтган ота-боболаримизнинг руҳи покларига тиловат қилиб, қўлларимизни юзимизга сурдик.

Дастуримиз тамом бўлди. Сафаримиз қариди. Мезбонлар билан хайрлашгани чоғландик. Лекин Самарқандда янги таомил чиққан экан – меҳмонларни Сиёбгача олиб бориб, ўша ердан кузатиб қўйиш расм бўлибди. Сиёбга қараб йўл олдик. Самарқанд бозори тўғрисида махсус ёзмоқ керак. Аммо бунинг учун камида Эмил Золя бўлиб, "Парижнинг авра-астари" деганга ўхшаш бир роман ёзиш керак. Менинг қаламим эса ожиз. Бунинг устига сафарнома ҳам анча чўзилиб кетди. Шу хаёллар билан бозор ёнидаги кўчадан кетиб борар эканмиз, ўнг томонда олди темир панжаралар билан тўсилган, тўрт қаватли шинам иморат кўринди.

-Президент ўқиган мактаб, - деди Муслиҳиддин. – Ислом Абдуғаниевич шу жойларда ўсиб улғайган.

Гап айланиб, яна Президентга, унинг фаолиятига кўчди, унинг чинакамига фидокор инсон экани, том маънода ўзбекларнинг фаровон истиқболи йўлида ёниб яшаётгани ҳақида кетди. Суҳбатдошларимиздан бири деди:

-Китобингизга жуда топиб ном қўйибсиз. Ҳақиқатан ҳам у кишини ҳеч иккиланмай истиқлол меъмори деб атаса бўлади.

Мен мийиғимда кулдим.

-Китобга номни мен қўйганим йўқ. Менга Эркин Аъзамов шуни маслаҳат берди. Қолаверса, бу Эркиннинг ҳам кашфиёти эмас, бу номни халқнинг ўзи топган. Одамлар анчадан бери у кишини шундай деб аташади...

Сиёбда Расадхона олдида мезбонлар билан хайрлашдик. Йўл озуғи деган маънода ҳар қайсимиз Самарқанднинг машҳур патиридан бир жуфт-бир жуфтдан олиб олдик. Сўнг "қайдасан, Тошкент?"дея йўлга тушдик. Тошкентга кириб келганимизда оқшом тушиб, қош қорая бошлаган эди. Лекин дилимиз равшан, кўнглимиз чароғон эди. Самарқанд юлдузларининг сўнмас шуъласи дилларимизни нурафшон қилиб турарди.

ҚИЗҒАЛДОҚЛАР

-Бўлақол қизим, чойингни тезроқ ич. Бугун аянг билан далага бормасанг бўлмайди. Буғдойни ўт босиб ётибди. Эрталаб, салқинда ишга тушсаларинг офтобда қолмай анча жойни тозалайсизлар. Ҳамма тозалаб бўлди, бизники қолди, холос.

ҲАЙРАТ

Велосипедини етаклаганича шоша-пиша далага жўнаётган дадасининг топшириғи дастурхон устида нон чайнаб ўтирган қизчанинг хаёлларини ҳуркитиб юборди. У шу тобда ширин орзулар қанотида учиб юрган эди. Дадасининг гапи ана шу хаёлларидан айириб олди. Бодом қовоқлари уйилди. Йўқ, ишдан қўрқиб эмас, бориб юрган даласи. Лекин, бугун мактабга бормаса бўлмайди. Қизалоқнинг қора кўзлари дастурхондаги лаби учуқ сопол пиёлага қадалганча ҳаракатсиз қотди.

-Дада, далага эртага борай, бугун мактабда иншо ёзамиз, - дея отасига илтижоли термулди. - Ўқитувчимиз чорак якунини шу иншо баҳосига қараб чиқарар экан...

Дадасининг жаҳли чиқди. Яхши гапга кўнмаётган қизчасига пўписа қилди:

-Борасан! Бир кунга сенсиз мактаб ёпилиб қолмайди. Бу ёқда раисдан гап эшитиб ўлиб кетяпман. "Иншо ёзаман" эмиш. Ишчи, ишни ким қилади?!

Шу пайт молхона тарафдан челак кўтарган аяси чиқиб келди. Ўртага тушишга юраги бетламай, гап-сўзсиз уйга кириб кетди.

Қизча киприкларига илашган кўз ёшларини сездирмай артиб олди. "Хўп", дегандек бош ирғади.

-Тезроқ орқамдан етиб боринглар. Аянгга айт, ўзи билан термосга чой дамлаб олсин.

Дадаси кетгач қизча аясига умид кўзи билан қаради.

-Ая, бугун бормасам бўлмайдими?

-Дадангни феъли ўзингга маълум, қизим.

Ноилож аяси билан йўлга тушди. Дала узоқ эмас. Шундоққина адирлик бағрида. Мактабнинг ёнидан ўтиб кетилади. Шу ерга келганда қизча томоғига нимадир тиқилиб ўтди.

Дадасига тегишли буғдойзор бошига етиб келишганда қизча ҳайратдан лол қолди. Ям-яшил бошоқлай бошлаган буғдойзор ичида қизғалдоқлар оловдай ёлқинланиб, юлдуздай сочилиб ётарди. Қизчанинг кўзлари чақнаб кетди. Югуриб буғдойзор ичига ўзини урди. Эгилиб қизғалдоқларнинг ҳарир пиёлаларига лабини босди. Авайлаб узиб олган қизғалдоқларини бағрига босиб тўйиб ҳидлади, кўтарилиб келаётган қуёш нурларига тутиб завқланди... Қизча учун бутун олам қизғалдоқлар тароватига ғарқ эди.

Аяси ҳам ўтоқ қилаётиб, қизига ҳавас билан қараб-қараб қўярди. Қиз ҳам ўт юлишга киришди. Беҳосдан дадасининг ўктам, йўғон овози эшитилди:

-Анавиларни юлмайсанми? - дадаси ёниб турган қизғалдоқларни кўрсатиб турарди.

-Шундай чиройли қизғалдоқларни қандай юламан? – дея отасига гап қайтарганини сезмай қолди қизча.

-Раис "битта қўймай юлдириб ташла", деган. Уруғидан кўпайиб кетаркан.

Қизчанинг тилига туйқус бир қатъий гап қалқиб чиқди:

-Қизғалдоқларни юлмайман! – дея оёқ тираб олди.

Сал нарсага жиғибийрон бўлаверадиган дадаси қизчанинг тепасига ўдағайлаб келди:

-Юласан! – деди қизчанинг кифтига нўқиб. – Юл дегандан кейин юласан!

Қизча ўзини тутолмай йиғлаб юборди. Оёқлари остидаги қизғалдоқ устига энгашди, лекин юлишга юраги бетламади, қўли бормади. Икки томчи кўз ёши қизғалдоқ гулкосасига томди. Шабнам томчиларига қўшилиб кетган кўз ёшлари узра қуёш нурлари жилваланди.

-Қўйинг, урманг. Нега уришасиз бечора боламни? – қичқирди қора терга ботган аяси аламдан. – Отаси урган қиз бахтсиз бўлармиш.

-Урганим йўқ, - дея тўнғиллаганча нари кетди.

-Йиғлама қизим, - дея уни иссиқ бағрига босди аяси. – Йўлдан қўрқмасанг кетавер. Ўрнингга ўзим ўтоқ қиламан. Дарсингга ҳам улгурарсан. Ҳали эрта.

Қизча буғдойзор ичидан терган қизғалдоқларни кўксига босганча чопқиллаб чиқди. Шу чоқ нимадир эсига тушгандек илкис ортига бурилди:

-Ая, қизғалдоқларга тегмайсизлар-а?

Эр-хотиннинг нигоҳлари тўқнашиб кетди.

-Боравер қизим, - деди негадир ерга қараб отаси, - ҳеч ким тегмайди.

Улар дала йўлидан чопиб кетаётган қизларининг қораси кўринмай қолгунича қараб турдилар.

Холиқ НАЗАР

Қоракўллик Нурмуҳаммад акани кўпчилик яхши танийди. У спортнинг ҳақиқий жонкуяри. Ҳовлисига кураш, волейбол, стол тенниси, катта теннис майдончаларини қурган. Қораун қишлоғининг 40 дан ортиқ ёшлари унга шогирд. Нурмуҳаммад ака яқинда яна бир мусобақа ўтказди. Оилавий катта теннис баҳси. Ғолиб беш фарзанднинг ўртанчаси - Жамилахон. Мукофотга теннис ракеткаси берилди. Қани энди юртимизда мана шундай оилалар янада кўпайса.

СУРАТДА: спортчилар оиласи.

А.АЛИҚУЛОВ олган сурат.

SPORT OLAMIDA

"БИЛОЛ" КЛУБИ ТУРНИРИ

Акмал Икромов туманида "Билол" спорт клуби ташаббуси билан ёш каратэчилар иштирокида турнир уюштирилди.

Туман ҳокимлиги, "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати ҳамда Болалар спортини ривожлантириш жамғармасининг туман бўлими ҳамкорлигида ташкиллаштирилган турнирда тумандаги каратэ клублари аъзолари ғолиблик учун кураш олиб боришди. Муҳими, ёшлардан ўзига хос салоҳиятни, чаққонлик, зукколик хислатларини талаб этувчи турнир якунида мусобақа мутасаддилари томонидан ғолиб ва совриндорларга эсдалик совғалари тухфа этилди.

ИРОҚЛИКЛАР "ОЛИМПИАДА – 2004"ГА БОРИШАДИ

Июл ойи ўрталарида АҚШ ва Осиё олимпия қўмиталари вакилларидан иборат гуруҳ Ироққа ташриф буюради.

Бундан мақсад ироқлик спортчиларнинг 2004 йил Афинада бўлиб ўтадиган Олимпиада ўйинларига тайёрланишларига ҳамда мамлакатда спорт соҳасини тиклаш ишларига кўмаклашишдир. Делегация юбориш ҳақида эса кеча Ал-Кувайт шаҳрида Осиё олимпия қўмитаси раҳбари Шайх Аҳмад Фахд Ал-Сабоҳ ҳамда Ироқдаги АҚШ маъмуриятининг ёшлар ва спорт масалалари бўйича масъул вакили Дон Эберли ўртасида ҳужжат имзоланди.

ЖАМОАДОШЛАРГА ҚАРШИ

Ўзбекистон чемпионатининг 13-тур беллашувлари бўлиб ўтди. Турнинг муросасиз ўтган учрашуви "Навбаҳор" – "Трактор" жамоалари ўртасида кечди.

Сабаби, мамлакатимизнинг етакчи жамоаларига қарши доимо кучли рақиб саналиб келинган "Трактор" ҳақиқатан ҳам наманганлик рақибларини муҳим очколардан маҳрум этди. Тошкентликларнинг моҳир ҳужумчиси Илҳом Мўминжонов айни кунларда "Навбаҳор" таркибида тўп сурмоқда. Шуниси эътиборлики, у "Навбаҳор" таркибида ҳам бир нечта тўп урди. Шу куни Илҳом собиқ жамоасига қарши муносиб ўйин намойиш этиб, "Трактор" дарвозасини аниқ нишонга ола билди ва наманганликларни муқаррар мағлубиятдан сақлаб қолди. "Навбаҳор" дарвозасига голни Ҳусниддин Мирҳамидов киритди.

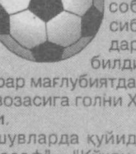

Қолган учрашувларда қуйидаги натижалар қайд этилди. "Насаф" – "Қўқон-1912" 4:0, "Бухоро" – "Андижон" 1:1, "Нефтчи" – "Самарқанд-Динамо" 2:0 , "Қизилқум" – "Гулистон" 2:0, "Металлург" – "Машъал" 2:4, "Пахтакор" – "Сурхон" 5:1, "Дўстлик" – "Цементчи" 3:1.

ИМКОНИЯТЛАР ЕТАРЛИ

Термизда мамлакатимизнинг етакчи жамоаси "Пахтакор"ни қабул қилган "Сурхон" клуби футболчилари 2:1 ҳисобида ғалаба қозонишиб, мутахассислару мухлисларни ҳайратга солишди.

Дарвозаларга тўпларни майдон эгаларидан Ваҳобов 16, 73-дақиқаларда (2 марта), "Пахтакор"дан Гочкулиев 51-дақиқада йўллашди. Наманганда "Навбаҳор" – "Насаф" учрашувлари ҳам мухлисларга кутилмаган натижани тухфа этди. Кубок беллашувларида доимо муваффақиятли тўп суришга одатланган "Навбаҳор"нинг омади чопмади. Тўпларни дарвозага Мўминжонов ("Навбаҳор"), Холмуродов, Мавлонов ("Насаф") киритишди.

БОШҚА ЖАМОА ТАРКИБИДА

Ўзбекистон терма жамоасининг моҳир футболчиси, собиқ "Пахтакор"чи Бахтиёр Ашурметов бу йилги мавсумни Владикавказнинг "Спартак-Алания" жамоасида ўтказади.

Маълумотларга кўра, Бахтиёр "Спартак-Алания"даги ўзгаришлар сабабли ҳам ҳозирда "Пахтакор" сафида ўқув-машғулот йиғинларида қатнашмоқда.

ЯНА ОМАД ЧОПМАДИ

Малайзияда аёллар ўртасидаги Осиё чемпионатида иштирок этган Павел Саркисян раҳбарлигидаги терма жамоа гуруҳ баҳсларида Ҳиндистон, Вьетнам, Хитой жамоаларига қарши тўп суришди.

Ўйинлар давомида ҳамюртларимиз рақибларига нисбатан кучсиз эканликларини намойиш этишди. Улар ҳиндистонликларга 0:6, вьетнамликларга 2:4, хитойликларга 0:11 ҳисобда имкониятни бой беришди.

ТАЙЁРГАРЛИК ДАВОМ ЭТАДИ

Мини-футбол бўйича Осиё чемпионатида муваффақиятли қатнашишган Азамат Абдураимов етакчилигидаги Ўзбекистон терма жамоаси Малайзия сафаридан қайтиб келди.

Энди Абдураимов шогирдлари тайёргарликни давом эттириш ҳамда Қирғизистон жамоалари билан иккита ўртоқлик учрашуви ўтказиш мақсадида Бишкекка жўнаб кетишди.

Имомали УЛФАТОВ тайёрлади.

Тошкент шаҳар Ҳамза тумани ҳокимлиги томонидан 1996 йил 26 январда рўйхатга олинган "ATN-FARM" хусусий фирмасининг думалоқ муҳри йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Тошкент шаҳар Мирзо Улуғбек туманидаги 205-мактаб томонидан 1994 йил 18 июнда Бутрев Дмитрий Владимирович номига берилган А № 427466-рақамли шаҳодатнома йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

БИЛАСИЗМИ?

ҚОШДА ФЕЪЛ-АТВОР АКСИ

Қадимги Чин ва Юнонистонда инсон феъли қошларга қараб ўрганилган экан. Нафақат қошлар, балки кўз, бурун, оғиз ва қулоқлар ҳам инсон табиатини очиб беришда катта ўрин тутган.

Кенг ва узун қошлар характернинг мукаммаллигидан дарак берар экан. Уларнинг шакли, ранги ва қалинлиги, эҳтиром, ақл ва феъл-атворнинг мутаносиблигини билдирса, қаттиқ ва дағал қошлар аксинча. Агар қалин қошларнинг учи юқорига кўтарилган бўлса, бундай кишилар очиқкўнгил ва жасоратли. Уларнинг ҳаётда омадлари юришади, катта ютуқларга эришадилар. Қошларнинг учи пастга қараса, бундай қош соҳиблари жуда уятчан бўлишади.

Катта, лекин қалин қошлар – жаҳлдорлик аломати. Шунингдек, дағал қошлар ўта кўрс феълга эгалик белгисидир. Эркакларнинг қоши қалин, "оғир" ва бир-бирига бириккан бўлса, муросасиз, бировдан устун келиш учун курашувчан эканлигини билдираркан, бундай аёллар уй ишларига ноқобил бўлишади.

Қошларнинг баландда жойлашиши собитқадамликни билдирса, кўзга яқин жойлашиши бунинг аксидир. Бироқ, ҳозирги кунда одамларни, айниқса, аёлларни қошига қараб характерини ўрганиш нотўғри . Чунки, улар косметика ёрдамида қошларини ўзлари хоҳлаганча ўзгартира оладилар.

БИР ПИЁЛА ЧОЙ УЗАТДИМ...

Кўк чой саратон хасталигининг олдини олибгина қолмай, унга қарши восита ҳам экан.

Буни Шимолий Америкада бўлиб ўтган IV кимё конференциясида Япония ва америкалик олимлар тасдиқлашди. Уларнинг сичқонлар устида ўтказган тажрибаси шуни кўрсатдики, доимий равишда кўк чой "ичиш" натижасида улар буйрак, тери, ўпка ва ошқозон раки ривожланишидан яхши сақланган, ҳатто уларга саратон атайлаб юқтирилган бўлса ҳам. Бундай ҳолатни одамларда ҳам кузатиш мумкин.

Кўк чойда антиоксидант моддаси бўлиб, у ракни келтириб чиқарувчи вирусларни ўлдиради. Киши ўзини ракдан ҳимоя қилиш учун ҳар куни 10 пиёла кўк чой ичиши лозим.

БАЛИҚ ВА СОҒЛИҚ

Дарҳақиқат, қизиқ ҳол: Гренландияда яшовчи эскимослар юрак хасталиги нима эканлигини билишмайди. Ниҳоят, бу масаланинг тагига етишди. Гап шундаки, эскимослар жуда кўп миқдорда... балиқ истеъмол қилишаркан.

Маълум бўлишича, балиқ таркибидаги ёғ кислотаси ва бошқа моддалар юрак хасталигининг олдини олибгина қолмай, ҳатто уни даволаши ҳам мумкин экан. Бу моддалар, шунингдек, организмнинг бошқа касалликларга, хусусан саратонга ҳам қаршилигини ошириб, инсон саломатлигини мўътадиллаштираркан. Бундан келиб чиқадиган хулоса шуки, юрак хасталиги ва бошқа касалликларга чалинмайин, деган киши ҳар ҳафтада уч марта 200 граммдан балиқ ейиши керак.

Зуҳра РИХСИЕВА тайёрлади.

ХИТОЙ ТЕГИРМОНЛАРИ ВА ЖУВОЗЛАРИ СОТИЛАДИ

Хитойда ишлаб чиқарилган ун, гуруч тегирмонлари, зиғир, масҳар, писта, кунжут жувозлари ҳамда уларнинг эҳтиёт қисмлари сотилади. Манзил: Тошкент, Юнусобод-18, 37-уй, 26-хонадон. Тел.: 8 (371) 182-49-22; 8 (3712) 22-24-74.

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ: Саид АҲМАД, Ағитай АДИЛОВ, Комилжон МАМАЖОНОВ, Суннат САЙДАЛИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Ҳабиб ТЕМИРОВ (Бош муҳаррир биринчи ўринбосари), Ғафур ШЕРМУҲАММАД (масъул котиб), Озод ШАРОФИДДИНОВ.

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Агросаноат комплекси таркибидаги ҳамда шу тармоққа дахлдор вазирликлар ва идоралар

ТЕЛЕФОНЛАР: Қабулхона – 136-58-83. Бош муҳаррир ўринбосарлари – 133-16-27, 133-44-43. Котибият – 136-56-30. Ижодий гуруҳлар – 136-54-44, 136-56-21, 136-56-25, 136-54-42. Факс –133-09-93, 133-40-87

ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ: Қорақалпоғистон Республикаси – 8-361-58-512-17; Андижон – 8-374-2-25-32-23; Бухоро – 8-365-22-648-22; Жиззах – 8-372-22-648-72; Навоий – 8-436-22-588-56; Наманган - 8 – 369-43-311-81; Фарғона – 8-373-61-221-97; Самарқанд – 8-366-233-00-52; Сурхондарё – 8-376-46-526-61; Сирдарё – 8-367-225-41-73; Тошкент – 8-371-136-56-21; Хоразм – 8-362-22-623-50; Қашқадарё – 8-375-22-517-65.

Реклама ва эълонлар бўлими телефони: 133-44-43, 136-58-83.

МАНЗИЛИМИЗ: 700083, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй

Реклама ва эълонлар матни учун буюртмачи жавобгар

Навбатчи: А.МЕНГҚОБИЛОВ

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитаси томонидан 2002 йил 18 февралда № 00694-рақам билан рўйхатдан ўтказилган.

Газета сешанба, пайшанба, жума кунлари чиқади

E-mail: kishlokhayoti@yahoo.com

Буюртма Г-471, ҳажми 2 босма табоқ.

Офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2.

Босишга топшириш вақти: 21.00. Босишга топширилди: 21.00. Адади 16 114

Газета таҳририятнинг ўзида компьютерда терилди ва саҳифаланди.

"Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компаниясининг босмахонасида босилди. Манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.

1 2 3 4 5 6